

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
21 SEP 1954

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 36—VOL.—LII

FRIDAY,
17TH SEPTEMBER, 1954

Registered at the C.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

THE ARRIVAL OF THE INDIAN "SWARMS" IN THE UNION

By C. W. M. GELL

NOW that the Land Tenure Advisory Board has resumed hearing proposals to expropriate Indian commercial communities from our townships, it is time to re-examine some of the historical and statistical assumptions on which the removal campaign is allegedly based.

The first of these is shortly stated in the first published paragraph of the Joint Report of the Asiatic Land Tenure Laws Amendment Committee and the Land Tenure Amendment Committee (U.G. 49-1950), on which the Government relied to prove the necessity for the Group Areas Act: "A perusal of the evidence summarised (in the unpublished paragraphs of the Report) shows that the Indian came to South Africa as an indentured labourer against the wishes of the European inhabitants of Natal. They did not want the Indian and they feared the curses which they believed would come upon the country with the advent of the Indian."

Unless the evidence for this remarkable conclusion be produced, it is impossible to take it seriously. For all the known historical evidence shows that the Indians first came to this country in 1860 at the very definite invitation of the overwhelming majority of the White population of Natal, as expressed through the colony's elected Legislative Council. Natal Law 14 of 1859, which was passed without a division in its second reading, subjected immigrant Indian labour to a period of five years under indenture, after which each immigrant might re-indenture himself or seek for work as a free citizen in the open labour market. The law also provided for free return passages for any Indians who had worked ten years in Natal (five of them under indenture) and offered them free grants of Crown land in lieu of return passages, if they preferred this.

It is true that these terms were imposed at the insistence of the Government of India as the only conditions on which it would permit Natal to import Indian indentured labour. But to its very considerable profit Natal accepted the terms and the coolies; and continued to accept both from 1860 to 1911, when indentured emigration from India to South Africa was stopped by the Indian Government, despite energetic protests by the Natal Provincial Council and the Union Government. Before leaving these coolies (an Indian word meaning "manual labourer"), it must be emphasised that the terms on which they came and which I have summarised above encouraged them to settle as free citizens after the expiry of their indentures. There is no historical evidence for another myth that re-appears from time to time—that our Indians were imported on condition that they returned to India as soon as they had completed their indenture.

Between 1860 and 1911 over 142,000 indentured labourers were imported from India, accounting for 81 per cent. of the total Indian immigration into the Union. In the light of these it is impossible to challenge the verdict of the late J. H. Hofmeyr concerning at least four-fifths of our present Indian population: "If our history proves anything, it is this—that however we may regard our Asiatic problem, the fact that it came into existence is due to the European, and to the European alone."

There was a lull in the importation of coolies between 1866-74, owing to an economic depression and the non-fulfilment by Natal of some of its obligations under Law 14 of 1859. When things were put right by Natal Laws 12 of 1872 and 19 of 1874, immigration of indentured labour was resumed. At the same time, and more particularly after 1880, a few Indian traders immigrated

into Natal to minister to the special tastes in food and clothes of the growing Indian population. Some of these free immigrants became aware of commercial opportunities in the other provinces and moved into them, as did also a few of the coolies after their indentures were completed. By 1913, when the Union finally closed immigration to all Indians except the trickle of wives and children which we are now stopping, free Indian immigration accounted for 19 per cent. (i.e. less than one-fifth) of the total Indian immigration.

It is these free Indian immigrants with whom we are primarily concerned in the Transvaal. In his speech in October 1953 on behalf of the Nylstroom municipality—a speech that set the tone for many of these Group Areas hearings—Mr. V. G. Hiemstra said there was no animosity against the Chinese shopkeepers because Chinese "does not obtrude himself on the White population by his numbers and his omnipresence in the sphere of trade. But with contempt for the White man's efforts to stop them the Indians have swarmed in (to the province) until the danger point has been crossed." I will deal in the next article with the Indians' alleged "commercial domination" and with the extent to which they arrived where they did against the wishes of Europeans in the Transvaal. Here I want to discuss this "swarming" process.

I have already explained that over four-fifths of our Indians came to South Africa at the express invitation of the Europeans. Nor can we outside Natal disown responsibility altogether, since for two years after Union the Union Government supported the policy of indentured immigration and joined with Natal in protesting vigorously against India's stoppage of this immigration in 1911. The remaining one-fifth of our Indian immigrants were

attracted first by the need to supply the special wants of the coolies; and their continued immigration, even after some Europeans had begun to protest, was permitted because discriminatory immigration laws might have prejudiced India's consent to further indentured recruitment. Within two years of India's stopping the latter, South Africa finally closed her borders to free Indian immigration and at the same time (1913) prohibited all further inter-provincial movement of Indians.

At the census of 1911 there were 1,276,242 Europeans in the Union and 152,203 Asiatics; (99.5 per cent. of whom were and are Indians). Europeans comprised 21.4 per cent. of the total Union population and Indians 2.5 per cent. At the 1951 census the Union's European population was 2,642,713 (or 20.8 per cent. of the total population) and the Indian population was 366,664 (or 2.9 per cent. of the total population)—a remarkably small change in the relative numerical ratios over a period of 40 years, despite all the talk of "explosive fertility" etc. There are only about 1,500 Chinese in the whole Union today, descendants of Chinese coolie labour which was imported early this century for the mines under quite different conditions to those governing Indian coolies. Most of the Chinese were repatriated. It is hardly significant that the residual 1,500 "do not obtrude themselves" and are something less than "omnipresent" in commerce.

As regards the Transvaal, Indians counted 11,012 in 1911 (or 0.7 per cent. of the provincial population). In 1951 they numbered 41,892 (or 0.9 per cent. of the provincial population). Europeans comprised 25 per cent. of the provincial population both in 1911 and 1951. No reasonable

Continued on page 432

The
New India Assurance
Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

74 VICTORIA STREET, DURBAN

Please note our change of address

As from the 1st October 1954

BAI JERBAI RUSTOMJEE
TRUST BUILDING

First floor

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

Telephone 2335.   Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

**BRADFORD CLOTHING
FACTORY**

Direct Importers and
Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery,
Enamelware, Stationery, Drapery,
Crockery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving September 28. Sailing October 4.
for Bombay

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Unberthed (Deck)	without		food	24-10-0

Muslim Special Food £11-10-0   Ordinary Food £4-17-6
Hindu Special Food £10-3-0   Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 17TH SEPTEMBER, 1954

Nationalist Party Congress

ONE thing that can be said in favour of the Nationalist Party Congress, which concluded its session last week in Maritzburg is that the display of fire works that was expected, judging from the number of private resolutions that had been brought, was completely avoided. The leaders at least showed that much sense of responsibility. This was a thing worthy of emulation by some of our non-Europeans who at times show a tendency to go the wrong way. For instance one resolution contained the offensive term "coolies" referring to Indians and a check was immediately put on it. Another resolution asked the Government to keep "hostile overseas journalists, Bishops and the Collinses" out of South Africa. That too, surprisingly, was withdrawn. Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior was reported to have said in reply to that resolution that "too much notice had been taken of Canon Collins. His statements, however, have done South Africa some good since they had made it easier for the United Party friends to leave a party which they now realised was taking the wrong direction." The Nationalist Government is perhaps justified in saying this since it has won the Provincial elections, in spite of what Canon Collins had to say about the situation in the country.

But there is no doubt about the fact that Canon Collins's words have pricked the consciences of some people or else there would not have been such hostile criticism against him.

Some people recently have successfully evaded the Passport regulations and have managed to go out of the Union and to return to the Union without any difficulty. This led to a request being made at the Congress that South Africans should be compelled to be in possession of passports before they left the country. To that Dr. Donges is reported to have said that the Government was hoping that a solution to the problem would be found by making it necessary for South Africans to have some travel documents before they could leave. He said he expected to be able to make an announcement soon.

So we can expect yet another harsh measure.

Replying to a resolution asking that apartheid should be explained more clearly overseas, Mr. N. C. Havenga, Minister of Finance and leader of the Nationalist Party in Natal, said that the main difficulty arose over whether there should be discrimination or whether there should be equality. It was difficult to make other countries understand South Africa's position.

The fact, however, is that they understand the position well enough but they cannot appreciate the atti-

tude of the Government however much the Government may try to persuade them to do so.

Among the resolutions adopted by the Congress was one expressing wholehearted support of the Government's apartheid policy including the Coloured Franchise Bill, and another expressing the hope that "with the help and guidance of the Almighty, South Africa will be kept White and eventually become a Republic." To seek God's guidance is indeed a good thing. The non-Europeans pray that God may give wisdom to the rulers to treat all His creatures equally as human beings and that we may all be able to live together in amity sharing the joys and sorrows of one another. Time alone will show whose prayer will be heeded by God.

We share the views expressed by the 'Natal Daily News' in its editorial on Friday September 10, that "it is a change of heart, and not legislation, that is needed among the people..... Among the non-Europeans in South Africa there are hundred of thousands who want no more than a home instead of a hovel and who ask no more than that they should be given a chance to bring up a family in decent surroundings, earn enough to feed and clothe themselves and at the same time not be subjected to indignities, in their day-to-day living. Race relations, if they are to be harmonious, depend upon mutual respect and the realisation that the burden and the troubles of everyday living are the overbearing worries of most non-Europeans today. It is not the franchise that they brood over." To safeguard the future of the White man in South Africa,

the paper writes "the White race must gain and be worthy of, the trust of the non-Europeans." This is too true. What we are afraid is that that trust is fast disappearing and the life for the non-Europeans is becoming so intolerable under the present rule that they are becoming increasingly desperate, and for that the White ruler has to blame himself.

Mr. Havenga preaches nationalism to the Afrikaners and to the English people but when it comes to the Africans he raises the danger signal. He wants the two White races to unite together and to co-operate with each other "in the face of dangers that threaten." What must the non-Europeans do in the circumstances? Sit quietly and watch? Are they to be blamed if they preach nationalism among themselves and appeal and work for an united front in the face of, not danger, but actual disaster? It is the White rulers who have taught the non-Europeans to do what they are doing today. But the African nationalism is not the narrow and bigotted type of nationalism that is being preached by the White rulers. Their nationalism does not allow of distinctions based on class, colour or creed. It is based on pure justice and freedom for all and that must triumph in the end however difficult the path leading to it may be.

NOTES AND NEWS

Salute To Mr. Gell

AN article in 'The Star' of September 8 describes the heroic way in which Mr. Christopher Gell, overcoming his heavy disability of polio, devotes himself to the cause of racial freedom. This journal has benefited so much from Mr. Gell's contributions that our own readers need no assurance of the value of his

work. But few of the many who have by this means enriched their own minds know under what hard conditions Mr. Gell writes from his home in Rustenburg. Was there ever before in this country a spirit as gallant and a pen as effective as Mr. Gell's? We pray that Mr. Gell will one day recover so that he can pursue his noble purpose to even better advantage.

Durban City Hall And Indians

Mr. Ronald W Morris in a Press statement states: At a combined meeting of the Central, Umlazi, Musgrave, Point and Durban North branches of the Liberal Party held in Durban on September 8, the Durban Skakel Committee's protest against the use of the City Hall by Indians, was strongly condemned. Such attempts can only exacerbate the existing animosity between the Whites and the non-Whites in Durban. The branches expressed the hope that the General Purposes' Committee will keep to the just policy of hiring the City Hall to all racial groups, particularly to members of the Indian community, who represent a large section of the City's ratepayer's.

Indian Councillor In The Capetown City Council

Mr Abdulla (Abie) Moosa together with Mrs Z Gool and Mr. E A Dean defeated the Civic-Group candidates by a vast majority at the recently held City Council election in Capetown. The results gave the Civic Group 20 votes in the City Council, but increased the strength of the non-Group supporters from 17 to 25. This was received with tumultuous applause by hundreds of people outside the City Hall, to whom they were broadcast through loudspeakers. The three unsuccessful candidates were Mr S Dollie, Mr. W D Collins and Mr. W. Forgas. Mr. A. Moosa, a director of companies, has represented the Cape at many South African Conferences in the past 20 years. He has been a representative at meetings with Parliamentary select committees on industrial legislation, housing, education and pensions.

Another Large Gift To Tech

Mr R B Chetty, an old friend and associate of the late H. J. M. L. Sultan has donated £1,500 to the Council of the M L Sultan Technical College this becoming a Foundation Patron. Mr. Chetty, who perhaps knew the late H. J. M. L. Sultan better than anyone else said that he was proud to be associated with the new College which was to serve all sections of the Indian

public. He hoped that his donation would be used to sponsor the magnificent Foyer which the architect has designed so that all entering the building might be reminded of the 50 years of friendship between himself and Mr. Sultan. The College Council has received the news of this donation with particular pleasure because, prior to his death, Mr. Sultan expressed the wish that his great friend should be associated with the College of which he, M. L. Sultan, was the First Foundation Patron.

The Late Mr. F. W. Ahrens

The death of Mr. F. W. Ahrens, which took place while he was asleep on Wednesday morning, September 8, at his residence, 13 Pietermaritzburg Street, Pietermaritzburg, removes from the life of Natal an old resident respected by all sections of the people. He was ex-Magistrate and Native Commissioner. There are a few Europeans who could speak Zulu as fluently and as easily as the late Mr. Ahrens who was popular among the Zulus and was known as "Ntutwane" (Ubiquitous) 73 years of age Mr. Ahrens was a member of the Historic Monuments Commission, organiser of the Adams College appeal for funds and organiser of the Hilton College appeal for funds. The late Mr. Ahrens played a leading part in reasoning, through the Zulu Royal Family, with those Africans who were rioting against the Indians in Durban in 1950. He held important posts in various Government departments in the Province of Natal. Mr. Ahrens has written his life story in a book entitled "From Bench to Bench." Mr. Ahrens leaves behind his widow and three sons and a married daughter. His one son, Louis, is a scientist of world renown, and recently left a position in America for a post at Oxford University.

The deepest sympathy of the non Europeans generally will go out to the bereaved family.

Eisenhower On Power Of Prayers

At the World Council of Churches Assembly at Evansville, America, recently, President Eisenhower spoke on the power of prayer.

"The goal should be nothing short of inviting every single person in every single country in the world who believes in the power of the Supreme Being to join in a mighty, simultaneous, intense act of faith—a personal

prayer for a just and lasting peace," he said.

President Eisenhower said that a thousand experiences had convinced him that common and fervent dedication to a noble purpose multiplied strength.

It was true, he said, that in today's world of risks and alarm we must—and will—remain strong in scientific material and military means.

"But we know there is no true and lasting cure for world tensions in guns and bombs. We know that only the spirit and mind of man, dedicated to justice and right, can in the long term enable us to live in the confident tranquillity that should be every man's heritage."

President Eisenhower told the delegates: "I believe that you, the spiritual leaders of a great world organisation, together with your brethren of other faiths, can lead the way.

"Today the campaign for a just and lasting peace desperately needs the lifting and transforming power that comes from men and women the world over, responding to their highest allegiances and to their best motives.

"If this mass dedication launched an unending campaign for peace, supported by prayer, I am certain wondrous results would ensue. It would change things, because it would change men," he said.

"It would serve as a reminder to each of us that the cause of peace needs God."

The Arrival Of The Indian "Swarms" In The Union

(Continued from front page)

man, therefore, can dissent from the conclusion of the Lange Report in 1921:

"In the Transvaal the evidence and the statistics should go far to remove the misconceptions and allay the ill-founded alarm prevailing among some sections of the community regarding the "Asiatic menace." It seems inconceivable to us that the few thousands of Asiatics in this province and their descendants could ever succeed in swamping the European population, as has been so frequently and emphatically asserted."

This conclusion is as valid today as it was in 1921. Judged against it and the numerical facts, talk of "swarms" and "swamping" is just irresponsible or deliberately tendentious.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. Phone 33-1651.

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA,

NATAL.

BOOK REVIEW

ALBERT SCHWEITZER, By Jacques Feschotte
(A. & C. Black), 7/6.

By C. W. M. GELL

THIS little book testifies to the growing interest in one of the most heroic figures of our age. Nobel Peace Prize winner, theologian, moral philosopher, musician, musical-historian, organ-builder, missionary doctor, specialist in tropical diseases, architect, builder, administrator, disciple of Jesus, preacher of the Gospel to Africans—in each one of these roles Dr. Schweitzer has achieved what any ordinarily gifted man would be satisfied with as a lifetime's work. In this era of specialisation his is a titanic personality, fulfilling itself among the world's best in half a dozen fields.

But his greatest achievement is the unity of thought and action to which his whole life bears witness. Assured of world renown as a scholar and artist before he was thirty, he forsook this eminence in order to found a hospital in the equatorial jungle. And there at Lambarene in French Gaboon he has practised that reverence for life which has been the inspiration of all his work and the basis of his philosophy. M. Feschotte quotes him as saying: "Whatever may come of Lambarene, and whatever its place may have been in my life, it is primarily a moral experiment. And that is how it should be thought of." Elsewhere, like Gandhi whom he so admired, he has said: "We must make our lives fit our thoughts—or we shall end by making our thoughts fit our lives." A philosophy that is not lived as an active ethic has no place in Schweitzer's scale of values. "By their fruits ye shall know them."

In 100 pages M. Feschotte briefly summarises the various aspects of Dr. Schweitzer's life work. To compress so large and versatile a personality into so short a compass is hardly possible and the result is more an introduction rather than a biography. But its value for those who have not already encountered this formidable and attractive titan is greatly enhanced by a 15-page essay from his own pen in which he details the essence of his philosophy of reverence for life.

Tracing the enlargement of "thinking of others" from our immediate family or tribe until it includes every human being—an idea common to Indians and

Stoics before it was incorporated into Christianity—he regrets that the conception of the brotherhood of man has never been accorded the practical authority to which it is entitled. Indian thought (about which Schweitzer is as elsewhere, somewhat dogmatic and undiscerning) and early Christianity contained important elements of the world-renunciation which impaired their ethic. But the end of the world, which Jesus foretold, failed to come about and the impact of classical humanism during the Renaissance injected into Christendom a necessary acceptance of the world as something which is long destined to remain with us and must, therefore, itself be transformed into the Kingdom of God. Christians often forget today how recently Christianity began actively to campaign against social injustice and that it condoned slavery and the slave trade (besides many other evils) until little more than a century ago.

But the ethic of the Oneness of man is incomplete until it is extended into the devotion-from-compassion to all that lives and suffers. It then becomes the ethic of reverence for life, an ethic of universal love, compassion and truthfulness (since it is devotion to the best in oneself, as well as to other living creatures)

It is not, as some have alleged, a too simple or cut-and-dried ethic. "It is fundamentally subjective, and leaves to each one of us an individual responsibility of deciding to what point our devotion should go." Not only do we often have to weigh one life against another, we have to eliminate all thoughtlessness and carelessness towards the least of creatures or plants. "Ethics is only complete when it exacts compassion towards every living thing."

This is the vital faith of one who believes "we are at the beginning of the end of the human race," unless we can re-assert the primacy of spiritual and moral ideas. We shall only do that when the Spirit has won its victory in the heart of each one of us. The world agony today is primarily spiritual. No one—except the Indian, Sarvapalli Radhakrishnan—has more clearly diagnosed this than Dr. Schweitzer. No one's answer to our dilem-

ma—whether it be the practical example of his life or the written text of his books—is more worth our attention than Dr. Schweitzer's. He matters today more than ever.

Wayfarers Hiking And Camping Club

Twelve members of the Wayfarers Hiking and Camping Club, 660 Clare Road, Clare Estate, Durban, came to offer their services to the Phoenix Settlement on Sunday, September 12. They all did digging and shifting the earth from one place to another. The Club was established in 1946 and has 17 members who are all engaged in different trades. They are rendering very useful services wherever they are needed free of charge and at the same time gaining rich experiences. Among the institutions they have helped are the Fosa T.B. Settlement, the Trappists Monastery at Marrian Hill. During the 1950 African riots they rendered great help to the victims of the riots of housing them, feeding them and rendering them medical aid. From fees collected among themselves they have raised a

fund from which they have been giving monetary assistance to the needy. We heartily congratulate the Club for their selfless activities. The Phoenix Settlement is deeply grateful to the members of the Club for their kind assistance.

Situation Vacant

INDIAN MALES AND FEMALES

For Overlocking and Flossing Machines Apply P.O. Box 115, Pinetown.

INDIAN CUTTERS

For knitted men's underwear, wanted immediately. Apply in writing to P. O. Box 115, Pinetown.

EXPERIENCED KNITTING MACHINE OPERATORS

Immediately required. Apply in writing to Box 115, Pinetown.

HINDU DHARMA

By— M. K. Gandhi

Price 8s.

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Phoenix, Natal.

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House.

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER

—C. Rajagopalaachari 6 0

VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA

—C. Rajagopalaachari 5 6

BHAGAVAD GITA—Abridged and explained

by C. Rajagopalaachari 4 0

INTERNATIONAL SHORT STORIES

—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

AFRICAN VIEWPOINT

TIME TO CHANGE OUR TACTICS (2)

By JORDAN K. NGUBANE

IN the first article in the present series I gave a hurried review of conditions which have combined to place the Malanites in a well-nigh inviolable position in the white community. The conclusion I came to was that there is no power on the horizon on the white side to challenge Malanism successfully just now. But this is true only of forces on the white side.

When it comes to the relations between Black and White a different story emerges. We are the only forces with the potential to bring apartheid to its knees. We are lucky, doubly lucky, in being free to choose the weapons with which to attack apartheid. We can use violent methods or can use peaceful methods. As a community we have decided to use peaceful weapons. We shed our blood for 300 years fighting to determine our destiny. Our failures taught us that in the final reckoning violence is futile.

We are free today to use one or two or all of three peaceful methods to ensure respect for our wishes. We can use non-cooperation. Although this is basically a defensive weapon, our numbers are such that non-cooperation can enable us to fight a political war of attrition which can be very costly if not ruinous to our political enemies.

Or, we can go on the offensive on the card of non-violent defiance and face the consequences. The method is spectacular and readily captures the imagination of the people here and outside. But our performance to date does not show that we are now ready to fight to the bitter end for the values we believe to be good and desirable. We will do that one of these days. The bans on our leaders have virtually silenced us as a community. We are very much like frightened men who tremble silently thanking their stars that they have narrowly escaped a worse fate. The fiery speeches and the heated attacks we make on apartheid by word of mouth, when viewed from this angle, sound very much like whistling in the dark! If we have been so frightened that this is the only thing that we can do to keep up our spirits, well and good. But let us realise frankly that whistling in the dark might mean that we are not as yet equal to the task we have set ourselves.

Let us not be afraid to examine and criticise ourselves harshly. Fallibility is the essence of human nature.

The third weapon we can use against apartheid is to organize a coalition of all the anti-apartheid forces on both sides of the colour line. We have not tried that weapon effectively as yet. It has its possibilities.

The objective to be gained by all this is equal citizenship for all South Africans, regardless of race. The difficulties on our way are of a twofold character. They come from the side we oppose and these were gone into in the last article. Others spring from weaknesses in our own ranks.

Blessings

Our blessings, however, are such that we can emerge tomorrow morning as free men if we wish to have things that way. The power is in us to free ourselves. That we do not use it is our own fault. We have the numbers. We are afraid to organise them lest we are locked up in jail or suffer worse. The stumbling block to our march is our own fear of paying the price of freedom. It is not the white man. We are as yet afraid to suffer or die for the values we believe to be good or desirable. It is a passing fear; we are shedding it.

Against this background we must focus the searchlight of criticism ruthlessly on ourselves and try honestly to see the things we do and say in the fight against race oppression in that light. We shall discover, when we have done that, that very many of the victories we boast of are not as decisive as we imagine.

For example, now that we are marching definitely to the Congress of the People to draft the freedom charter, we shall do well to see that demonstration in the correct perspective. We must not delude ourselves into thinking that it means we have gone on the offensive. We are just now an army which has been retreating. We have decided to regroup our forces for a new attack on the citadel of race oppression. The congress is a re-statement of faith in the things we fight for. Just now, we are so weak that we can do no more than that. If we see ourselves honestly in this light, well and good.

But we should not lose sight of the negative side to the con-

gress. It is also a tactical running away from the fight just now. Military men would say it is a retreat to previously prepared positions. In the defiance campaign we threw a challenge to the rulers. We demanded that they should abolish certain laws within a certain period. They accepted our challenge and dared us to do our worst. We launched the defiance campaign. They accepted this challenge promptly and told us to shut up. We have since shut up and decided that after all the laws we thought had can be tolerated as long as we can escape being in jail. In this we have shown our weakness. But we should not be dismayed by our faults. From them we should learn wisdom. We should change our strategies to match our readiness to suffer for the things we fight for.

Change In Tactics Needed

If we are not yet ready to pay the price of our convictions, we will do well to say so. But the way in which we have reacted to the bans on us as a community suggests to me that some of our tactics require to be changed.

I think we are wrong to concentrate all our fire on apartheid. We are wrong to behave as if only virtue is on our side and vice on the other. The other people, no matter how wicked their philosophy, are merely defending what they believe to be good and desirable. If that thing is as wicked as we say it is, we must not stop at being platform fighters against it. We must tackle it from the grass-roots. When arrested for the things we believe to be right, we must not squander the money our organisations have, in useless balls and fines. The people of Africa are locked up in jail every hour of every day in every part of South Africa. Those silent sufferers do not have the money to bail themselves. If we must prove our solidarity with them we, the leaders, must be with them in suffering. If we must be true to ourselves and consistent, we must not allow ourselves to be bailed out when looked in for the cause. We must suffer imprisonment cheerfully. The struggle gains tremendously when its leaders cheerfully go to jail. The struggle loses a great deal when the leaders prefer the comforts of their homes to the rigours of life in prison. And we must remove the popular notion in the African National Congress that some men are indispensable in the struggle. No one is indispensable. All of us as individuals have our distinctive roles to play; it is the sum total of

these efforts which is decisive and not the indispensability of the individual.

The first change we need to make is to cultivate the mood to go to prison. I do not like Dr. Dadoo's views and readers of this column know that only too well. But he is one of the finest fighters for freedom I know in this country. He will say race oppression is a wicked thing. When told to shut up, he will continue to speak and go to jail for it. It is time we on the African side demonstrate our determination to be free in a more positive way. For, the place of a self-respecting man to be in today is prison. Every African is presumed a criminal until he proves the contrary by producing a pass!

Wasteful Method

The second thing we must do is to re-build our people for freedom. The phrase is clumsy by design. Up to now the strategy we have adopted in leading them to freedom has been to point the way to them. It is a very expensive and wasteful method. But when we were still building up a stable leadership able to hold together all the sections of our people, we had to adopt it. Now that we have made the unity of our people a living reality and have tested it in action, we must go on to the next phase of our struggle—to re-build our people in readiness for the hour of freedom.

Re-building our people means that we have to make it part of our policy—active policy—to teach them to do things for themselves. A man who can do things for himself is ready for freedom. Just now we are too dependant on very many people for very many things we require. Our greatest problems, the gravest, I might say, are hunger and ignorance. About two-thirds of us, that is nearly six million, live in the Reserves and the farms. That means nearly two-thirds of our population have access to a patch of land of some size or the other. This is one decisive factor which is a guarantee that we shall win in the fight against freedom. But we shall win if we know how to exploit it.

We are dependant because we are a hungry people. Millions of us are undernourished. Thousands of us die every year from diseases traceable to hunger. We are oppressed because we are beggars for food; because we do not produce our own food. Instead of trying to win cheap popularity by opposing, cattle-killing it is time the African National Congress sent out active

agents to educate our people on the need to till small plots of land to produce food.

The man whose family produces its own food in the Reserves will participate more readily in Congress campaigns against race oppression if he knows that his family is safe where it is. That is how human nature is and since we cannot change it, let us take it as it is. And when the call goes forth for volunteers to go to jail or to refuse to co-operate in working

oppression, the army of men and women we shall have taught to feed themselves will be there. In other words we must build reserves for the armies of freedom we shall need tomorrow, in eternal battles.

It is true that the urban dweller has led political revolutions throughout history. But in the circumstances which prevail in South Africa we have to prepare our political defences in depth if we must build up an absolutely invincible political army.

U.P. AFRICAN POLICY

OPENING the Transvaal Congress of the United Party on Monday night, the Leader of the Party, Mr. J. G. N. Strauss referring to the non-European policy is reported to have said, it was not the United Party's task to try to solve the non-European problem for all time—a "feat beyond the power of man"—but to establish beacons "to guide the course of development for the foreseeable future.

"It is only the Nasionale Party that tries to make people believe that they have solved the problem for ever. Not the Bothas, the Smutses, the Hofmeyrs or the Hertzogs were able to say that they had solved the matter for all time."

The Nasionale Party's propaganda machine, said Mr. Strauss, had made non-European affairs "political dynamite." But the U.P. would not be afraid to deal with this matter at the forthcoming congress "to arrive at what is best for us and our children in South Africa."

The people of South Africa were entitled to know what to expect from what Mr. Strauss described as a future United Party Government.

The final decision on Native policy would be taken by the Union Congress in Bloemfontein in November. He was satisfied, said Mr. Strauss, that it would be a congress of "historic importance, which would clarify "any ambiguities or misunderstandings which may still persist about our Native policy."

Mr. Strauss said he was sure the Congress would not lack the courage and wisdom to reshape the policy where required.

A series of "vitaly important congresses" were now being held—the object being for the U.P. and its people to rededicate themselves to the historic task of offering South Africa a United Government, sound in principle and sound in personnel, "a task which I believe the United Party

will be called upon to fulfil much sooner than many of our melancholy pessimists expect today."

"Anyone can see how this mismanagement is accumulating. It has reached a stage where Ministers feel they need only utter the cry 'Save White South Africa' and the electorate will vote for them like sheep."

Following are the six points on which, Mr. Strauss said, there was general agreement:—

1. The Native population greatly outnumbered the Whites. Herein lies the fundamental difference between us and other countries with a Black-White problem.

1. While steady progress is being made towards the acquisition of Western civilisation, the vast bulk of the Native population is still in a primitive stage of development.

3. The tribal organisation of the Bantu peoples is rapidly breaking down under the impact of our Western way of life.

4. The whole question of Black-White relationships has changed in recent years as a result of rapid industrialisation in which the non-Europeans are playing an essential role.

5. As a result of this industrialisation, a large and permanently detribalised Native population has become integrated into the South African economy, and this population will continue to grow.

It is inevitable that new situations will emerge from time to time, and provision will have to be made for the better co-ordination of Native and European interests in the social, economic and political spheres.

6. Throughout the world a spirit of militant Nationalism is developing among the Coloured races which may, in the absence of wise statesmanship, develop

into an anti-Western crusade, possible in alliance with Communism.

"From these facts, one inevitable conclusion follows: Leadership and the authority of the White man, wise and enlightened, is essential to the well-being of all the races of Southern Africa."

Mr. Strauss then declared it was necessary to: Encourage the progressive development of the country, and at the same time protect and enhance the civilised standard of living of the Europeans.

Protect South Africa from the ravages of racial unrest and the influence of Communism by recognising the permanence of the detribalised Native in towns and on farms.

Encourage immigration and apply other measures to decrease the disparity in numbers between the European and non-European races and remove any sense of insecurity among the European minority in South Africa.

To put these "aims of wise statesmanship" in practice, the United Party would take the following steps:

Social sphere: Promote social and residential separation of the races as an essential feature of race relations.

Further, an indispensable condition for the acceptance of the urbanised Native as a permanent member of the community was vigorous, far sighted town planning to make just residential separation a reality.

Economic sphere (outside reserves): The U.P. accepted that improved standards of living for all were dependent on economic progress. It would ensure therefore that in the interests of all

efficient use was made of the Native labour force in agricultural, industrial, mining and commercial expansion, wherever this took place as a result of normal economic influences.

In the Reserves: The U.P. recognised that co-operation, goodwill and friendly relations between the races depended largely on the progressive improvement in the standard of living of all sections of the people.—'Natal Mercury.'

M. L. Sultan Technical College

(Centenary Road, Durban)

The Ceremony of

Laying the Foundation Stone by

Dr. B. M. Narbeth, B.Sc, Ph.D. will take place on Saturday Afternoon 2nd October 1954 at 3 p.m.

The College Council and Principal extend a warm invitation to the public to be present.

Academic dress will be worn where possible

BOOKS FOR SALE

Satyagraha In S.A.

—By M. K. Gandhi 15/-

A Gandhi Anthology

—By V. G. Desai 9/-

Which Way Lies Hope

—By R. B. Gregg 2/-

Why Prohibition

—By Kumarappa 1/-

Gandhi And Marx

—By K. G. Masbunwala 2/6

Bapoo's Letters To Ashram Sisters

—By Kaka Kalelkar 2/6

Obtainable from:

'INDIAN OPINION,'

P/Bag, Phoenix, Natal.

BOOKS FOR SALE

Key to Health—Gandhiji	1	6
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty—Gandhiji	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.1)—N. D. Parekh	16	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

PHOENIX SETTLEMENT AND THE INTERNATIONAL PRINTING PRESS—PHOENIX NATAL

BALANCE SHEET

AS AT 31st DECEMBER, 1953

LIABILITIES:				ASSETS:	
SUNDRY CREDITORS:				CASH ON HAND:	78 6 5
Subscribers and Advertisers	626 16 8			CASH AT BANK:	55 19 6
OTHERS	<u>2463 12 11</u>	3090	9 7	SUNDRY DEBTORS:	
M. K. GANDHI MEMORIAL FUND:		2355	10 6	Subscriptions	1782 8 4
KASTURBA GANDHI MEMORIAL FUND:		6627	13 7	Advertisements	<u>210 9 2</u>
ACCUMULATED FUNDS:		2853	12 2	STOCK-IN-TRADE:	
INCOME AND EXPENDITURE APPROPRIATION ACCOUNT:				Paper	185 10 3
Balance as at 1/3/53	1081 12 4			BOOKS	<u>455 0 0</u>
Less: Net Loss for the period	<u>364 13 11</u>	716	18 5	DEPOSIT ACCOUNT: Postmaster	5 0 0
				FURNITURE AND FIXTURES:	
				Balance as at 1/1/53,	36 15 10
				ADDITIONS	85 0 0
				Add: Radiogram	<u>72 2 1</u>
				MOTOR CAR:	
				Balance as at 1/1/53	545 7 2
				ADDITION	100 0 0
					<u>645 7 2</u>
				Less: Depreciation	<u>64 10 9</u>
					580 16 5
				MOTOR LORRY:	
				Balance as at 1/1/53	675 0 0
				Less: Amount added erroneously	<u>250 0 0</u>
					425 0 0
				Less: Depreciation	<u>42 10 0</u>
					382 10 0
				PLANT AND MACHINERY:	
				Balance as at 1/1/53	475 8 1
				ADDITIONS	50 0 0
					<u>525 8 1</u>
				Less: Depreciation	<u>52 10 10</u>
					472 17 3
				FARM IMPLEMENTS:	
				Balance as at 1/1/53	22 10 0
				ADDITIONS	<u>10 0 0</u>
					32 10 0
				LIVESTOCK:	97 0 0
				LAND AND BUILDINGS:	
				Land — Value	1000 0 0
				Buildings	3946 18 9
				Kasturba School Building:	
				Building in Progress. 5742	9 10.
				Furniture & Fixtures	<u>422 10 8.</u>
					6165 0 6
					<u>11111 19 3</u>
					<u>£15,644 4 3</u>

This is to certify that I have prepared the foregoing BALANCE SHEET and relative Accounts and the BOOKS of the PHOENIX SETTLEMENT and THE INTERNATIONAL PRINTING PRESS, from vouchers, explanations and informations required and given to me. In my opinion and to the best of my knowledge and belief the statement of Accounts reflect a true and correct nature of transactions as recorded in the Books.—H. GOKOOL, Book-keeper.

CONGRESS OF THE PEOPLE

THE following is the text of a circular issued by the National Action Council of the Congress of the People, P.O. Box 11045, Johannesburg:

This Call to the Congress of the People is addressed to all South Africans, European and non-European. It is made by four bodies, speaking for the four sections of the people of South Africa:— the African National Congress, the South African Indian Congress, the Congress of Democrats, and the South African Coloured People's Organisation. It calls you all to prepare to send your chosen spokesmen to:

The Congress of The People, a meeting of elected representatives of all races, coming together from every town and village, every farm and factory, every mine and kraal, every street and suburb, in the whole land. Here all will speak together, freely, as

equals. They will speak together of the things their people need to make them free. They will speak together of changes that must be made in our lives, our laws, our customs and our outlooks. They will speak together of freedom. And they will write their demands into The Freedom Charter.

This Charter will express all the demands of all the people for the good life that they seek for themselves and their children. The Freedom Charter will be our guide to those "singing tomorrows" when all South Africans will live and work together, without racial bitterness and fear of misery, in peace and harmony.

THIS IS A CALL for an awakening of all men and women to campaign together in the

greatest movement of all our history.

Our call is to you—the People of South Africa. We invite all Union-wide organisations to join as sponsors of the CONGRESS OF THE PEOPLE, and to take part in its direction. Those who are not afraid to hear the voice of the people will join us. We will welcome them and work together with them as equals.

We invite all local and provincial societies, clubs, churches, trade unions, sporting bodies and other organisations to join as partners in the CONGRESS OF THE PEOPLE Committee, and to share the work. Those who are not afraid to speak of freedom will join us. We will welcome them and work with them as equals.

We invite all South African men and women of every race and creed to take part as organisers of the CONGRESS OF THE PEOPLE and awaken others to its message. Those who are prepared to work together for freedom and the Freedom Charter will join us. We will welcome them, and go forward with them to freedom.

OUR CALL IS TO YOU!

Give your time to spread the message of the CONGRESS OF THE PEOPLE.

Become a Volunteer to organise for freedom.

Tell your neighbours and work-mates of the nation wide elections that are coming.

Rouse the people to discuss what they want of freedom.

Let Us Work, Together For Freedom!

PHOENIX SETTLEMENT AND THE INTERNATIONAL PRINTING PRESS

INDIAN OPINION AND BOOK DEPARTMENT

TRADING AND PROFIT AND LOSS ACCOUNT—FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER, 1953

	Books	'Indian Opinion'	Total		Books	'Indian Opinion'	Total
TO STOCK—1/12/53	500 0 0	120 0 0	620 0 0	BY SALES	250 13 4	2288 15 11	2539 9 3
PURCHASES	117 15 5	1206 7 11	1323 3 4	ADVERTISING		898 4 9	898 4 9
WAGES		1785 18 5	1785 18 5	STOCK 31/12/54	455 0 0	185 10 0	640 10 0
	617 15 5	3111 6 4	3729 1 9		£705 13 4	£3372 10 8	4078 4 0
GROSS PROFIT:	87 17 11	261 4 4	349 2 3	BY GROSS PROFIT	brought down		349 2 3
	£705 13 4	£3372 10 8	£4078 4 0	DONATIONS	"		1695 5 4
TO TELEPHONE		53 12 6					
UNEMPLOYMENT INSURANCE FUND		45 0 0					
MOTOR VEHICLES EXPENSES		492 4 7					
STATIONARY		18 2 3					
SUBSCRIPTIONS		18 2 3					
SALARY		361 0 0					
BANK CHARGES		52 8 10					
POSTAGE AND STAMPS		417 5 2					
COMMISSIONS		69 13 6					
REPAIRS AND REPLACEMENTS		46 2 1					
GENERAL EXPENSES		141 11 4					
DEPRECIATION:							
Motor Car							
10% on £645 7 2 =	64 10 9						
Motor Lorry							
10% on £425 =	42 10 0						
Plant and Machinery							
10% on £525 8 1 =	52 10 10						
		159 11 7					
Total Expenses			1874 18 8				
NET PROFIT:			169 8 11				
			£2,041 7 7				£2,041 7 7

INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT

FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER, 1953

[EXPENDITURE:		INCOME:	
TO M M GANDHI—HOUSE EXPENSES	749 17 0	BY NET PROFIT: ex International Printing Press—Profit and Loss a/c	169 8 11
		RENT: Farm Tenants	8 0 0
		FARM WORKING:	
		Total Sales for the year	666 16 10
		Less: Total Expenses	459 2 8
		Net Farm Income	207 14 2
			385 3 1
		BY NET EXPENDITURE SURPLUS:	
		Over Income transferred to Inc. & Exp. Approp a/c	361 13 11
	£749 17 0		£749 17 0

CENTRAL AFRICAN FEDERATION INDIANS

The Indian people in the Central African Federation would conduct their own campaign against the Federation's immigration legislation and did not want the Indian Government to interfere in the matter, said the President of the Asian Association of Southern Rhodesia, Mr. N. J. Patel, in a statement last week, according to a Sapa message from Salisbury. Mr. Patel, who spoke also as a representative of the Central Committee of the Southern Rhodesian Indian Confer-

ence, said the Central Committee would submit a memorandum on recent legislation to control the movement of people between territories of the Federation to the British Parliamentary delegation, at present in Salisbury. The memorandum concerns Southern Rhodesia's Inter-Territorial Movement of Persons (Control) Bill, which has now only to receive the assent of the Governor of the Colony to become law. The memorandum says the Bill "discriminates against the free

movement of Asians born or resident in Northern Rhodesia or Nyasaland to enter Southern Rhodesia." The Asian community, says the memorandum, contends that the Bill is a negation of British justice, and is a betrayal of the rights of one section of the lawful inhabitants of the Federation to move freely within their rightful home.

India's New Envoy To East And Central Africa

Mr. Gopal Menon, Indian representative in Malaya for the past three years, has been appointed as Indian Commissioner in East and Central Africa.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

You will find this world-famous antiseptic Ointment invaluable for cuts, pimples, heat rash, chafing and other irritations of the skin and scalp. It also allays inflammation and brings speedy relief and comfort to sore, tired feet.

Comforts aching FEET!

552

THE

Provident Assurance Corporation of Africa Ltd.

Modern Life Insurance provides. . .

★ OLD AGE PENSION

★ MONEY FOR YOUR CHILDREN'S EDUCATION

★ DEATH DUTIES

★ MONEY TO FREE YOUR HOME

★ FINANCIAL SECURITY FOR YOUR DEPENDANTS]

★ COLLATERAL SECURITY IN BUSINESS AND TRADE

Let us advise you on the plan that will best suit your requirements—the Corporation transacts all classes of Insurance . . . CONSULT

SEEDAT BROS.

4 Hoosen's Building, — 116 Queen Street, — Durban.

Phone: 21773

FOR
RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT

STANDARD
PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 291906

P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Persons Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760.
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
              } Residence 33-5961

Tel. Add: "Character" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
fumes, Curios, Fashion Goods
and Jewellery, Wide Range of
Indian, Persian and Chinese
Carpets.

Stockists of well-known branded
Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	5
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	7	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadasa	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

BENONI

Phones: 34-3554/5

Benoni Coal Site

P.O. Box 200, Fordsburg,

Phone 54-1813,

82, Crown Road,

Rangeview Coal Sites—54-2205

Fordsburg, Johannesburg.

P.O. Box 392, Benoni.

Proprietors:

C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.

Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
(Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

ATTRACTIVE SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45"
Green, White, Pink, Sky, Lemon
4/11 yd.

Self Check Fancy Voiles with Block
Designs 45" 4/11 yd.

Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45"
All Shades 4/11 yd.

Floral Bembergs 45" Red, Gold,
Green and Blue Designs 4/6 yd.

Bordered Georgette 45"
All Shades 3/11 yd.

Coloured Georgettes 45"
All Shades 3/11 yd.

Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.

Embossed Georgettes 45"
Basket Design 6/11 yd.

Georgette Jari Work Sarees
£4-10-0 each

Georgette Sarees Cotton Embroidery
£3/15/0 each

Benares and Tinsel Jari Borders
Big Range In Stock.

BLOUSES

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET,

JOHANNESBURG.

We have all records in H.M.V. and Columbia
which you hear from
ALL INDIA RADIO SERVICES

		S.	d.
Allbella	6	Records	46 6
Baiju-Bawre,	7	"	54 8
Amber	6	"	46 6
Anar-Kali	6	"	46 6
Aah	5	"	38 9
Saqi	5	"	38 9
Tarana	5	"	38 9
Sungeeta	5	"	38 9
Poonam	4	"	31 0
Jaal	4	"	31 0
Daag	4	"	31 6
Sagai	5	"	38 9
Unhonee	3	"	23 3
Pooja	3	"	23 3

Only 3/6 Packing Postage
Charge Extra. Include.

Obtainable at our only Address:

BHARAT MUSIC SALOON
AND BOOKSELLERS

(Corner Grey and Lorne Streets)

286 Grey Street,
-DURBAN.

Phone: 26070

પુસ્તક પર મુ—અંક ૩૬
તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૬.
પુસ્તક નકલ પેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ધન્ડ અન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયું.

★

વાંચો અને વિચારો

પ્રશ્ન: મૃત્યુ પછી મનુષ્યને કોણ સાચું આપે છે?

બુધિશિર: ધર્મ, કેવળ ધર્મ જ મૃત્યુ પછી આત્માને જેની એકલતાથી સંકરમાં સાચું આપે છે.

પ્રશ્ન: સૌથી મહાન પાત્ર કયું?

બુધિશિર: સઠને પોતામાં સમાવતી પુત્રી.

પ્રશ્ન: સુખ કોને કહેવું?

બુધિશિર: સારી સાલચલનતત્ત્વ ઈજને સુખ.

પ્રશ્ન: સૌના લાજથી મનુષ્ય સૌનો પ્રીતીપાત્ર બને છે?

બુધિશિર: અભિમાન. એનો ત્યાગ કરવાથી મનુષ્ય સૌનો પ્રીતીપાત્ર બને છે.

પ્રશ્ન: શું ગુમાવવાથી દિલગીરીને ખરેખર આનંદ થાય છે?

બુધિશિર: કોષ. એ ગુમાવવાથી આપણને કદી પણ દિલગીર થવાપણું રહેતું નથી.

પ્રશ્ન: એવું શું છે કે જેના ત્યાગથી મનુષ્ય શ્રીમંત બની જાય છે?

બુધિશિર: કામના. એમાંથી છુટકારો મેળવનાર શ્રી સંપત્ર બને છે.

પ્રશ્ન: માણસ આલ્મશુ સેનાથી બને છે? જન્મે, ચારિત્ર્યથી કે વિદ્યતાથી? ચોક્કસ જવાબ આપો.

બુધિશિર: જન્મે કે વિદ્યતાથી માણસ આલ્મશુ નથી. બનતો કેવળ સ્વચારિત્ર્યથી બને છે. ગમે તેટલો વિદ્વાન પણ જો એ વાસનાનો ગુલામ હોય તો આલ્મશુ નથી. ચારે વેરોનો બંધકાર બંધે હો, ખરાબ ચારિત્ર્ય વાળો માણસ હલકા કોટિનો બની જાય છે.

રામલાલ.

★

અહંકારીના ઉપકાર તળે ન આવવું

કેઈ પણ સ્વાભિમાની માણસ અહંકારીના ઉપકાર તળે આવવા ઈચ્છતે નથી. સંલેગવશાત કદી આવવનો પ્રસંગ પડ્યો હોય તો તે માટે તેને પસ્તાવો થયા વગર રહેતો નથી. માટે અહંકારી માણસના આભર નીચે તમારે કદી આવવું નહિ, કારણ કે બીજાએ તેના પર કરેલા મોટા ઉપકારો તે ઝટ ભુલી જાય છે પણ બીજા માટે પોતાને જરાક બેટલું સહન કરવું પડ્યું હોય તો તેમાં તેને પોતાની મોટાઈ અને ઉદાત્તપણું જણાય છે અને બીજાએ બતાવેલી ગમે તેટલી કૃતજ્ઞતાથી અને આપેલા ગમે તેટલા મોટા બદલાથી પોતે કરેલા ઉપકારનું વળતર મળી ગયું એમ તેને કદી લાગતું નથી. પોતે કરેલા નાનકડા ઉપકારને મોટું સ્વરૂપ આપીને બધાં આગળ તે કહેતા ફરવાની તેને ટેવ પડી હોય છે. તેની આ ટેવનો તમને પોતાની બાબતમાં અનુભવ થશે ત્યારે તમને લાગશે કે જે પ્રસંગે તેણે આપણને મદદ કરી તેમાં ગમે તેટલું દુઃખ ભોગવવું પડ્યું હોત તોય તે આપણે ભોગવ્યું હોત, પણ તેની મદદ લીધી ન હોત તો સાઈ. તે વખતના તે દુઃખનો, તેના કારણોનો, સૃષ્ટિના નિયમ પ્રમાણે ક્યારેક તો અંત આવત; પણ આના અહંકારને અંત નથી. માનવી જીવન બધાના અરસપરસ સહકાર, સહાનુભૂતિ, ઉદારતા વિગેરે અનેક મહાન સદ્ગુણોપર ચાલે છે. તે વગર જીવન અને વહેવાર ચાલી જ ન શકે. આ સાદી વાત પણ તે અહંકારી માણસ જાણતો નથી. મનવધર્મથી ઉલટો તેનો સ્વભાવ હોવા છતાં તેના આભાર તળે તમે આવી ગયા પછી તમારી કૃતજ્ઞતા બુદ્ધિને લીધે તમે તેના સ્વભાવનો વિષે પણ કદી શકશો નહિ. તેનો ઉપકાર લેવાને લીધે આવી પસ્તાવાની અને મુશ્કેલી ભરી સ્થિતિમાં તમે સહાશો. એટલા માટે શરૂઆતથી જ આ બાબતમાં સાવધ રહેવું સાઈ. અમારા પિતાશ્રી આવે પ્રસંગે એક સુચક અર્થા બોલતા જેનો અર્થ આ હતો: “ગુણવંતની પસે કરેલી ચાચના નિષ્કળ જા તોયે સારી; પરંતુ નીચ માણસ પાસેથી મોટું ઈજ મળતું હોય તો પણ તેન કરવી જોઈએ.” ટુંકમાં વિવેકી માણસે પોતાના સહર્મ માટે કે સદ્ગુણો માટે અહંકાર ન કરવો જોઈએ; તેમજ લોભ પણ ન કરવો જોઈએ. તેજ પ્રમાણે અહંકારી અને લોભી માણસ ના ઉપકાર તળે પણ ન આવવું જોઈએ.

—કેદરનાથજી નાં ‘વિવેક અને સાધના’માંથી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૪.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસ

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસ જેની બેઠક ગયે અઠવાડીયે મેરીટબર્ગમાં પુરી થઈ, તેના લાભમાં એક વસ્તુ કહી શકાય છે કે, તેમાં ખાનગી વ્યક્તિઓ તરફથી લાવવામાં આવેલા ઠરાવોપરથી નેતાં જે આતશખાલુ ઉડવાની આશા રખાઈ હતી તે નહોતી ઉડી. તેના નેતાઓએ એટલા પુરતું પોતાની જવાબદારીનું ભાન ખતાવ્યું હતું. આપણામાંના કેટલાક ખીન-ગોરા ભાઈઓ, જેઓ ખોટે માર્ગે ચઢી જવાની વલણ ખતાવતા હોય છે, તેઓને એ ધરો લેવઃ જેવી વસ્તુ છે. દાખલા તરીકે એક ઠરાવમાં હોદ્દીઓને માટે કુટ્ટી શબ્દ વાપરવામાં આવ્યો હતો જેનાપર તુરતજ અંકુશ સુકવા માં આવ્યો હતો. ખીન એક ઠરાવમાં એવી માગણી કરવામાં આવી હતી કે “પરદેશના વિરોધી પત્રકારો, ખીશપો અને કોલી-સો”ને દક્ષિણ આફ્રિકામાં થી ખાતલા રાખવામાં આવવા નોંધજો. એ ઠરાવ પછુ, તાબુગી ભરેલું છે કે, પાઉએ જેથી લેવાયો હતો. સુદક્ષી પ્રધાન ડો. ડાંગીસે એ ઠરાવના જવાબમાં કહ્યું હતું કે, “કેનન કોલી-સને વધારે પડતું ધ્યાન આપવામાં આવી રહ્યું છે. ખરી રીતે તેમના કથનોથી દક્ષિણ આફ્રિકાને એટલો લાભ થયો છે કે, આપણા યુનાઈટેડ પાર્ટીના મીત્રો સમજવા લાગ્યા છે કે પોતાની પાર્ટી ખોટે માર્ગે જઈ રહી છે અને તેથી તેઓ એ પાર્ટીમાંથી નીકળી જવા લાગ્યા છે.

કેનન કોલી-સે આ દેશની પરિસ્થિતિને વિષે ઘણું કહ્યું હોવા છતાં પ્રાંતિક ચુંટણીઓમાં નેશનલીસ્ટોની છત થઈ હોઈ આ વસ્તુ તેઓ વાજબીપણે કહી શકે છે. તેમ છતાં એટલી વાત તો નિઃશંક છે કે કેનન કોલી-સ ના શબ્દોથી કેટલાક લોકોના

અંતઃકરણો ડાંખ્યાં છે તેમ નહિ હોત તો કેનન કોલી-સની વિરુદ્ધ જે રોષભરેલી ટીકાઓ થઈ રહી છે તે થઈ નહિ હોત.

કેટલાક લોકો હમણામાં પાસપોર્ટના ધારાઓમાંથી છટકી જઈને યુનીયનની ખહાર આવ્યા જઈ ફરી પાછા કશી અડચણ વગર યુનીયનમાં દાખલ થઈ શક્યા છે. આ પરથી કોંગ્રેસમાં એવી માગણી કરવામાં આવી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકા વાસીઓ આ દેશની ખહાર નાચ્યારે તેઓની પાસે પાસપોર્ટ હોવાનું ફરજિયાત કરવામાં આવવું નોંધજો તેના જવાબમાં ડો. ડાંગીસે કહ્યું કે, એ સવાલનો ઉકેલ તોજ લાવી શકશે નો દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ દેશની ખહાર જઈ શકે તે પહેલાં યુનાઈટેડ કંઈક પછુ દરતાવેજ તેઓની પાસે હોવાનું ફરજિયાત કરવામાં આવે. આ બાબતમાં કુંક સુદતમાં તેઓ કંઈક નહોતાર કરી શકશે એવી તેમણે આશા દર્શાવી હતી. એટલે હજુ પછુ એક વધારાના બુકમી કાયદાની અપણે આશા રાખવી રહી.

એપાર્ટહેડ વિષે પરદેશમાં વધારે સમજ પાડવામાં આવવી નોંધજો એવી માગણી કરનારા ઠરાવના જવાબમાં નાણામંત્રી અને નાટાલની નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ના નેતા મી. એન. સી. હેવંગા એ કહ્યું કે, સુખ્ય અડચણ એ સવાલ ઉપર ઉભી થઈ છે કે, ભેદભાવ પાડવો નોંધજો કે સમાનતા હોવી નોંધજો. દક્ષિણ આફ્રિકાની પરિસ્થિતિ ખીન દેશોને સમજાવવી ખહુ સુસ્કેલ થઈ પડી છે

વસ્તુસ્થિતિ એ છે કે ખહારના દેશો પરિસ્થિતિ સમજે છે તો ખહુ સારી રીતે પરંતુ સરકાર ગમે તેટલી તેઓને ઠસાવવા માગે છતાં તેની વલણનું વાજબીપણું તેઓને ઠસતું નથી

કોંગ્રેસ તરફથી સ્વિકારવામાં આવેલા ઠરાવોમાંનો એક સરકાર ની એપાર્ટહેડની નીતીને તેમજ કલર્ડ લોકોને નોખા મતપત્રક પર સુકનારાં ખીલને સહદય ટેકો આપનારો હતો. અને ખીન એક ઠરાવમાં “ઇશ્વરની સહાયતા અને દેરવણીથી” દક્ષિણ આફ્રિકા ગોંઠે રહે અને અંતે પ્રજાસત્તાક ખને એવી આશા દર્શાવવામાં આવી હતી. ઇશ્વર ની દેરવણી માટે પ્રાર્થના કરવી એ તો ઘણી સુંદર વસ્તુ ગણાય. ખીન-ગોરાઓ એવી પ્રાર્થના કરે છે કે ઇશ્વરે સરજેલા સઘળા જીવો પ્રત્યે માનવીઓ તરીકેનો સમાન. વર્ગીય ખતાવવા અને આપણે સૌ એક ખીનના સુખ દુઃખમાં ભાગીદાર ખની સંપથી રહી શકીએ એવી શાસકોને સહયુદ્ધિ આપો. આ બેમાંથી કોની પ્રાર્થના ઇશ્વર સાંભળશે એ તો વખત જતાં ખખર પડશે.

‘નાટાલ ડેલી ન્યુઝ’ શુક્રવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૧૦ મીના અઞ્-લેખમાં દર્શાવેલા વિચારોને અમે ટેકો આપીએ છીએ. તેણે જણાવ્યું છે કે, કાયદાઓની નહિ પરંતુ લે-કોમાં હુદય ખલટાની જરૂર છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ખીન-ગોરાઓમાં એવા સેંકડો અને હજારો છે કે જે માને સુપડાં નહિ પરંતુ રહેવાને સારાં ઘર નોંધજો છે, અને એટલુંજ માંગે છે કે-સારાં વાતાવરણમાં તેઓ પોતાના કુટુંબને ઉછેરી શકે, અન્ન અને વસ્ત્ર પુરાં પાડી શકાય તેટલું કમાઈ શકે અને તેઓના રોજાંજાં જીવન વ્યવહાર માં અવિચારી ગોરાઓ તરફથી તેઓનાપર અપમાનો લાઠવામાં ન આવે. જતી જતી વચ્ચેના સંખ્ધો નો સારાં રાખવા હોય તો અરસપરસ માન સચવાવું નોંધજો. રોજોરોજના જીવન ની સુસ્કેલીઓ ખીન-ગોરાઓને સૌથી વિશેષ ચીંતા કરાવી રહી છે. મતાધિકાર મળે ચા નહિ તેની તેને એટલી ખધી ચીંતા નથી પત્ર વધુમાં લખે છે કે, “આ દેશમાં ગોરાનું ભાવિ સુરક્ષિત રાખવાને ગોરી પ્રજાએ ખીન-ગોરાઓનો વિશ્વાસ સંપાદન કરવો અને તેને લાયક ખનવું પડશે.” આ વસ્તુ સાવ સત્ય છે. પરંતુ અમને ભય એ છે

કે એ વિશ્વાસ સવેગે ઉઠી જવા લાગ્યો છે અને ખીન-ગોરાઓ માટે હાલની સરકાર નીચે જીવન એટલું અસહ્ય ખનવા લાગ્યું છે કે તેઓ વધારે ને વધારે ધીરજ ગુમાવવા લાગ્યા છે. અને તેને માટે ગોરા શાસકોને પોતાનોજ દોષ છે.

મી. હેવંગા આફ્રિકાનરોને અને અંગ્રેજોને રાષ્ટ્રવાદનો ઉપદેશ દે છે પરંતુ ખીન-ગોરાઓને સવાલ આવે ત્યારે તેઓ નોખમ નો પોકર કરી ઉઠે છે. “અજુમી રહેલાં નોખમ”ની સામે ખનને ગોરી પ્રજાઓને સંગઠીત થવાની અને સહકાર કરવાની તે હાકલ કરે છે. આ સંજોગોમાં ખીન-ગોરા ઓએ શું કરવું? તેઓએ શું હાય નોડી બેસી રહેવું? તેઓ પછુ નો પોતાના લોકોને રાષ્ટ્રવાદનો ઉપદેશ આપે અને તેઓની ઉપર “નોખમ” નહિ પરંતુ ખરેખર આવી પડેલી આફ્રિકામાં પોતાના લોકોને સંગઠીત થવાની હાકલ કરે અને તેને માટે કચર્ચ કરે તો તેઓનો દોષ નહિ ગણાયો નોંધજો. ખીન-ગોરાઓ આજે જે કરી રહ્યા છે તે ગોરા શાસકોએ તેઓને કરતાં શીખવેલું છે. પરંતુ આફ્રિકાનોનો રાષ્ટ્રવાદ ગોરા શાસકો ઉપદેશી રહ્યા છે તેવો સંકુચિત અને પતિત નથી. તેઓના રાષ્ટ્રવાદમાં જતી, જાતી કે વર્ણના ભેદને સ્થાન નથી. સઘળાને માટે શુદ્ધ ન્યાય અને સ્વતંત્રતાપર રચાએલો છે અને તને પહેાંચવાનો માર્ગ ગમે તેટલો કઠિન હોવા છતાં અંતે તેનો વિજયજ છે.

રેલ સંકટખસ્તોને બાળકોની મહદ ઘોંઘાં રેલથી ચમ્પેલું તુકસાન નોવા વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ યુનાઈટી કરી રહ્યા હતા ત્યારે પંડતના બાળકોની સંરચાએ પોતે સંકટ નિવારણ અર્થે ઉધરાવેલાં કપડાં, ટીનનું દુખ અને દવાઓ શ્રી નેહરુને આપ્યાં હતાં. ઉત્તર ખીલારમાં સંકટખસ્ત બાળકોમાં એ મહત વહેંચી દેવાના હતાં. એ સ્વિકારતાં શ્રી નેહરુએ કહ્યું કે મોટાઓએ આપેલાં દાનના કરતાં આ દાનને હું વધારે કીમતી ખણું છું. બાળકો પછુ પોતાના દુઃખી માઈ ખરેખરો પ્રત્યેની પોતાની દરજ સમજે છે, આ એ પરથી નોંધ શકાય છે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીની ટ્રાંસવાલની ડેવિસ

યુનાઇટેડ પાર્ટીની ટ્રાંસવાલની ડેવિસ ગયા સોમવારે બ્રેહાનીસબર્ગમાં મળી હતી. તેનું ઉદ્દેશ્ય હતું કે તેને તેના નેતા મી. જી. એન. રૂઝવેલ્ડે પીન-ગોરાઓના સત્તાવર મોલતાં કહ્યું કે, પીન-ગોરાઓના સત્તાવર કાયમને માટે ઉદ્દેશ લાવવાનું કાર્ય યુનાઇટેડ પાર્ટીનું નથી. એ માનવ શક્તિની બહાર છે. અવિવેચની હોવાથી માટે તે માર્ગ સૂચવી શકે. નેશનલ પાર્ટી જ એક છે કે જે પ્રજાને એવું મનાવવા માટે ઉદ્દેશ લાવી દાખે છે. બોયા, રમટસ, હોફમેયર કે હટ્ઝેગથી પણ કહી શકાયું નહોતું કે તેઓ એ સવાલ નો કાયમને માટે ઉદ્દેશ લાવી શક્યા હતા.

નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના પ્રચારે પીન-ગોરા સવાલને "રાષ્ટ્રીય ઝાહનામ.હટ" બનાવી દાખે છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી "દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણા અને આપણા સંતાનોનું દિવસ ધાય એ રીતે તેનો ઉદ્દેશ લાવી શકાય તેમ આવતી ડેવિસમાં તેને દાય ધરતાં ડરશે નહીં.

આફ્રિકન નીતીપર ઉવરનો ઠરાવ નવમ્બરમાં બ્રેહાનીસબર્ગમાં મળનારી ડેવિસમાં કરવામાં આવશે. મારી ખાત્રી છે કે એ ડેવિસ અધત્વાસિક અગત્યની થશે અને આફ્રિકન નીતી માં જે ડેવિસ પશ્ચિમ ગેરસમમ્યુટીઓ કે યુએમ્એ રહેલી હશે તેની ચોખ્ખાટ કરી દેવામાં આવશે.

મી. રૂઝવેલ્ડે નીચેના બ મુદ્દાઓ જણાવ્યા કે જે સામાન્ય રીતે રિવકારાએણા :

- (૧) વસતી ગોરી વસતી કરતાં વધુ વધારે મોટી છે. ગોરી-કાળી વસતી વાળા અન્ય દેશો અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે મદતરનો તફાવત એવો છે.
- (૨) પશ્ચિમ મુધારાએ પહેલ્યવાને રિશાએ ધીમે ધીમે પ્રમતી થઇ રહી છે. છતાં મોટા ભાગની આફ્રિકન વસતી હજી જંગલી અવસ્થામાં છે.
- (૩) આપણી પશ્ચિમની રહેણીથી આફ્રિકનોની ગામડીયા રીતો સવેગે બાંગી પડવા લાગી છે.
- (૪) ગોરા-કાળા વચ્ચેના સંબંધના આખા સત્તાવરમાં સવેગે થઇ રહેલા ઓ-લોગીકરણ, જેમાં પીન-ગોરાઓ અગત્ય નો ભાગ ભજવી રહ્યા છે, તેને લીધે હમણાના વર્ષોમાં ફેરફાર થઇ ગયો છે.
- (૫) આ ઓલોગીકરણને પરિણામે મોટી અને કાયમને માટે ગામડીયા રીત બાતોથી મુકત થઇ ગયેલી આફ્રિકન વસતી દક્ષિણ આફ્રિકાની આર્થિક રચનામાં સમાઇ ગઇ છે અને આ વસતીમાં વધારો થતો જશે.

અનિવાર્ય રીતે વખતોવખત નવી રિથિતિ ઉભી થતી જશે અને સ.માજક, આર્થિક અને રાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રોમાં આફ્રિકનો અને યુરોપીયનનોના હિતો વચ્ચે વધારે સમીકરણ થવા એવી વ્યવસ્થા કરવી પડશે.

(૧) આખી દુનીયામાં રંગવર્ણી પ્રજાઓમાં લડાયક રાષ્ટ્રવાદની ભાવના વધતી જાય છે, જે, ડહાપણુભરેલી મુત્સદ્દગીરીના અભાવે સામ્પ્રવાદની સહાયતાથી પશ્ચિમ વિરોધી ખર્ચ યુદ્ધ નું સ્વરૂપ પકડવાનો સંભવ રહે છે.

આ હકીકતોમાંથી એક અનિવાર્ય નિર્ણય ધાય છે : દક્ષિણ આફ્રિકાની સઘળી પ્રજાઓની સુખાકારીને રૂટે ગોરાના હાથમાં નેતૃત્વ અને સત્તા રહે એ જરૂરનું છે.

મી. રૂઝવેલ્ડે તે પછી કહ્યું કે, દેશના પ્રમતીમાન વિકાસને ઉત્તેજન આપવાની અને સાથે સાથે યુરોપીયન ના સુધરેલાં રહેણીના ધોરણનું રક્ષણ કરવાની અને તેને ઉન્નત કરવાની જરૂર છે.

શહેરોમાં અને કામોમાં ગામડીયા રીત બાતોથી મુકત થએલા આફ્રિકનોની વસતી કાયમની થઇ ગયેલી છે; એ વસ્તુ રિવકારી જાતીબેદથી ઉત્પન્ન થએલી અશાંતીમાંથી તેમજ સામ્પ્રવાદની અસરોમાંથી દક્ષિણ આફ્રિકાનું રક્ષણ કરવાની જરૂર છે.

વસાહતને ઉત્તેજન આપવાની અને ગોરી અને પીન-ગોરી પ્રજાઓની સંબંધમાં રહેલો તફાવત ઘટાડવાના અન્ય પગલાં લેવાની અને દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓની હુમતીમાં રહેલો અરક્ષિતવાનો ભય દૂર કરવાની જરૂર છે.

આ ડહાપણુભરેલી મુત્સદ્દગીરીના હેતુઓ અમલમાં મુકવા યુનાઇટેડ પાર્ટી નીચેના પગલાં લેશે :

- સામાજિક ક્ષેત્રમાં સમાજમાં અને રહેણીમાં ધલાયદાપણાને ઉત્તેજન આપવું એ જાતી જાતીઓ વચ્ચેના સંબંધોને માટે અગત્યનું છે.
- શહેરમાં વસતા આફ્રિકનોને કોમના રચાથી અંગ તરીકે રિવકારવાને એક અનિવાર્ય શરત એ છે કે રહેણીનું ધલાયદાપણું ન્યાયીપણે ધાય એ રીતે મજબુત અને દીર્ઘ દ્રષ્ટિવાળી શહેરી યોજના ઘડાવી જોઇએ.
- આફ્રિકનોને રહેવાના રીઝર્વોની બહાર આર્થિક ક્ષેત્રમાં યુનાઇટેડ પાર્ટી રિવકારે છે કે, બધાને માટે સુધરેલું રહેણીનું ધોરણ કરવાને માટે આર્થિક વિકાસની જરૂર છે. આથી તે ખાત્રી કરશે કે સઘળાના હિતને માટે ખેતીમાં, ઉદ્યોગમાં, ખાણમાં અને વેપારમાં આફ્રિકન મજૂરીનો સારી રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે.

રીઝર્વોમાં, યુનાઇટેડ પાર્ટી રિવકારે છે કે સઘળી પ્રજાઓ વચ્ચેના સહકાર, શુભેચ્છા અને ગૌરીબર્ધા સંબંધો.

વિવિધ ખબરો

સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનના હાઈકોમિશન

સર્ધન રોડેસીયાના એશીયન એસોસીએશનના પ્રમુખ થી એન. જે પટેલે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનના હાઈકોમિશન ફેડરેશન ના નવા ઈંગ્લેન્ડના કાયદાની સામે જાતેજ લડત ચલાવશે. તેમાં હોદ સરકાર વચ્ચે પડે એમ તેઓ નથી માંજતા.

શ્રી પટેલ સર્ધન રોડેસીયાની હાઈ કોન્ટ્રોલની સેન્ટ્રલ કમીટીના એક પ્રતિનિધિ તરીકે પણ યોજતા હતા. તેમણે કહ્યું કે, ફેડરેશનના પ્રદેશો વચ્ચે હલનચલન પર પ્રતિબંધ મુકનારા કાયદાપર ખાંડીયા પાર્લામેન્ટના પ્રતિનિધિઓ જેઓ સર્ધન રોડેસીયાની મુલાકાતે આવેલા છે તેઓ સમક્ષ તેઓ નિવેદન રજૂ કરશે.

આ નિવેદન સર્ધન રોડેસીયાના ઇન્ટર ટેરીટોરીયલ મુવમેન્ટ એન્ડ પ્રસન્સ (કન્ટ્રોલ) બીલ જે કાયદો બને તે પહેલાં કોલોનીના ગવરનરની સંમતી ની રાહ જોવાઇ રહી છે તેના સંબંધમાં છે.

નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે, નોર્ધર્ન રોડેસીયા અથવા ન્યાસાલેન્ડમાં જન્મેલા અથવા વસવાટનો દેશ ધરાવતા એશીયનોને સર્ધન રોડેસીયામાં દાખલ થવા અને એક પ્રદેશમાંથી બીજા પ્રદેશ માં હલનચલન પર પ્રતિબંધ મુકનારું છે.

એશીયન કોમની દલીલ એ છે કે બીજા ઓટીય ન્યાયનો નિષેધ કરનારું

આધાર મોટે ભાગે પ્રજાના સઘળા પગોના રહેણીના ધોરણમાં પ્રગતીના સુધારો કરવા ઉપર રહેલો છે.

છે અને ફેડરેશનના કાયદેસર પતનીઓ ના એક વર્ગના પોતાના કાયદેસર વતનની અંદર છુટથી ઢરવા ઢરવાનો દરક છીનવી લેનારું છે.

ઇસ્ટ અને સેન્ટ્રલ આફ્રિકાના નવા કમીશનર

શ્રી ગોપાલ મેનન જેઓ ઉલ્લાં ત્રણ વર્ષ થયાં મતામાં ટાંકના પ્રદિ નિધિ હતા તેઓ ઇસ્ટ અને સેન્ટ્રલ આફ્રિકા ખાતે હાઈકોમિશનર નીમવાયા છે, શ્રી આર. કે. ટાંકન નવરોપી ખાતે એક્ટીવ કમીશનર હતા.

અલજીરીયામાં ભયંકર ભુકંપ

અલજીરીયાના કૌલ્ય કોષ્ટકમાં ૧૧૦ માહલ દુર આવેલ આરલી-સરીલમાં યુરવાર તા. હમીના ધરતી કંપ થવા થી ખાર સેકન્ડમાં હમર ઉપર લોહા મરી ગયા અને ઘણા જખમાયા.

કેપટાઉનની સીટી કાઉન્સીલમાં હાઈકોમિશનર

કેપટાઉનની સીટી કાઉન્સીલમાં મીસીસ એ. યુન અને મી. ઇ. એ. ડીનની સાથે એક હાઈકોમિશનર તરીકે મી. અબ્દુલ્લા મુસા મુટાયા છે. મી અબ્દુલ્લા મુસા જેને વીસ વર્ષ થયાં કોંગ્રેસમાં હતા અને ઇન્ફરન્સોમાં ખામ લેના હતા.

પાર્ટીદાર હોલમાં આપુ જ્ઞાન યજ્ઞ

શ્રી જોખાકર બ્રેહાનીસબર્ગથી લખી જણાવે છે : આગામી પૂજ્ય બાપુજી ની જન્મતિથિ-રેટિવાખારશ તા. ૨૩

એક્ટું તમે જાણો છો કે જન્મકાળ વિષય વિષયમાં કંપની સન હાઈફર એન્ડ કનેક્ટ કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ હીએ. ઉપરાંત દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ એન્ડ શુટ હોપ પ્રોવીન્ટીયલ ડીવીઝન તા સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજ તથા યુરોપીય સાપાન્ટરદાર હીએ તેમજ અંગ્રેજી ઈંગ્લેન્ડના અંગેનું કોર્ટ પણ નવતરું કાગકાન વિના લેવાએ ત્વરીત ગીએ પર શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.
Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

મી સપ્ટેમ્બર અને ૨૭ ઓક્ટોબરે આવે છે. આ બંને દિવસો અતુલ્ય શ્રી યુનાઇટેડ પાર્ટીદાર સમાજ અને ડા. હોંદુ સેવા સમાજ બે 'અર્ગ', તરફથી દર વર્ષે ઉજવવામાં આવે છે. આ વર્ષે આ કચ્છાણાના આઠ દિવસ દરમિયાન શ્રી પ્રાંસવાલ ભારતીય મહિલા મંડળ, નેહાનીસર્વમના આશરો હેઠળ યુ. બાપુજીની ટપમી નમ્ર નયતિ નિમિત્તે તા. ૨૪-૯-૫૪ શુક્રવારથી તા. ૧-૧૦-૫૪ શુક્રવાર સુધી, સાંજે ૭-૩૦ થી ૯-૦, ફોર્ડબર્ગ, ટેરેસ રોડ ઉપર આવેલા પાર્ટીદાર હોલમાં બપુ જ્ઞાન મંત્રને કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં સ્થાનિક તેમજ પ્રોટેરીયા રૂડીપુટની જુદી જુદી બહેનો પ્રમુખસ્થાન લઈ પુ. બાપુજીના સત્ત્વ અહિંસા વગેરે જુદાં જુદાં સિદ્ધાંતો અંગે ઉપર કાઢી બાપુજીને શ્રીદાંબલી અર્પણ કરશે, ઉપરાંત શ્રી ઉમીયાકંકર નેપાકર પુ. બાપુજીના જીવન પ્રસંગો અંગે વાંચન-પ્રવચન કરશે. સો બાઈ બહેનોને ભાગ લેવા આમંત્રણ કરવામાં આવે છે

ગાંધીજીને અંજલી

ખેરાથી શ્રી છોટાશાલ દરીબાઈ લખે છે:

શ્રી રામ, શ્રી કૃષ્ણ તથા ગાંધીજી જેવા યુગાવતારી પુરુષોનાં જીવનના પ્રતિભાસા નિરિષ્ટ-પ સાચો પશુ જુદા પુર્વક જોવા નોંધ્યો. જુના રીત રિવાજોને જો, પ્રજાના પોષક ન હોય તો સાપ જેમ કાંચળી ઉતારે તેમ તેને કુર કરવા નોંધ્યો. જુના રીત રિવાજો કામમાં આવે તેવા ન હોય, પ્રમતીના શોષક હોય, જીવનને હુંદી નાંખતા હોય તો તેનો ત્યાગ કરવો જ નોંધ્યો. ભગવાન રામચંદ્રજી પિતાની આજ્ઞાનું પાલન કરતા હતા તેમ પિતાની બુદ્ધિ પશુ તેમજ સુધારી હતી. પિતાની ત્રણ પતિની બુદ્ધિ રામચંદ્ર એક પતિનું યતનું પાલન કરી સુધારી હતી. રામ એક વચની હતા. ભોલતા તે પ્રમાણે જ વર્તતા. એક વગન, એક બાણ, એક પતિનું. રામચંદ્રની પાસે સુધારક મનોદયા હતી. સત્વનાં પાલનના અગ્રણી દતા મટેજી આને સર્વ કોષ્ટના હૃદયમાં તેનું સ્થાન છે, આદર્શ જીવન ઢોવાથી આને માનવીના જીવન ટેરે રામનું નામ રમી રહ્યું છે. દરિનને કાર, અરપૃથકતા નિવારણ પ્રવૃત્તિ એ હોંદુ સમાજને પ્રશ્ન હતો, માનવતાને પ્રશ્ન હતો. હોંદુ સંસ્કૃતિની ખાના ખરાબી થઈ થઈ હતી. ગાંધીજીને સત્ત્વ લાખું અને સત્ત્વ અને અહિંસા નાં પરમ ઉપાસક કમચોગીએ પ્રચલ વિરોધ સામે પશુ એકલે હાથે જીવ્યા આખા હોંદુ સમાજને તિયાર કરતો કરી દાંધિ, પ્રજા જીવનને ઊજાવત કરી નાખનારી જુની મનોદયાને ફાગળી દાંધી પ્રજા માનસમાં આવી સમગ્ર

કાંતિઓ તે યુગ પુરોગામી બાવી રહે અને તેથી તેઓ પ્રજાના આરાધ્ય દેવ બને છે.

શ્રી. મોરારજી દેસાઈ સેહસમેન

મુંગઈમાં ખાદી અને આમાલોખ બવનમાં મુંગઈના વડા પ્રધાન શ્રી. મોરારજી દેસાઈએ રૂ. ૨૫૦૦૦નું વેચાણ દસજી મીનીટમાં કર્યું હતું. પરેલાં વડાજી વે લેડલોની પ્રખ્યાત કુકાન હતી તેમજ આ બવનની યજ્ઞાત થઈ છે. પરેલાં આ પરદેશી વસ્તુઓનું મોટું મથક હતું આજે તે ખાદીને આમોલોખનું મોટામાં મોટું મથક બન્યું છે.

કસ્તુરબા દ્રસ્ટ

કસ્તુરબા ગાંધી સ્મારક દ્રસ્ટ તરફથી આ વર્ષે સ્ત્રીઓ અને બાળકોની ઉન્નતિ અર્થે રૂ. ૨૧,૪૨,૧૩૭ ખર્ચવામાં આવશે.

દ્રસ્ટની મુંગઈમાં પુરી થયેલી કારોબારી સમીતીની બેઠકે અંદાજપત્ર તદ્વાર કર્યું હતું. છેલ્લા નવ વર્ષો દરમિયાન દ્રસ્ટે જેમના પર કરીથી કરવાનો અવકાશ ખર્ચ રહે તેવી બાબતો પર રૂ. ૬૪,૨૪,૬૩૬ અને મુદી તથા નેનાપર કરીથી ખર્ચ ન કરવો પડે તેવી બાબતો પર રૂ. ૧૪,૭૫,૮૪૮નો ખર્ચ કર્યો છે. દ્રસ્ટે ૩૪૯ મીકવ:પૅન અને ૯૭ સામાજિક કાર્યકરોને તાલીમ આપી છે. દ્રસ્ટ તરફથી ૧૬ ગ્રામ સેવિકા કેન્દ્રો, ૧૬૨ તખીમી કેન્દ્રો અને ૩૮૮ સેવા કેન્દ્રો ચાલી રહ્યાં છે. આ બધા મહિલા કાર્યકરોની દેખરેખ હેઠળ ગામડામાં આવે છે.

પરમુ, પંબળ, યુજરાત અને મહારાષ્ટ્રમાં સરકાર વની દ્રસ્ટ નિર્વાસિત ગૃહો પશુ સંભાળી રહેલ છે. અને આ ગૃહો હાથમાં લીધા બાદ તેને માટે રૂ. ૧૨,૨૪,૩૮૬ ખર્ચ થયો

છે. મદ્રાસ રાજ્યના માલવ-ખાંડલ નામના ગામમાં દ્રસ્ટ દ્વારા એક રક્તપિતની હસ્પીતાલ પણ ચાલી રહેલ છે.

દર વર્ષની ત્રીસમી જનન્યુઆરીએ

ભારત સરકારે નિર્ણય કર્યો છે કે ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં જેમજો પોતાના જાન ન્યોછાવર કર્યા છે તેવાં સહુની યાદમાં મહાત્મા ગાંધીના બહી-દાન દિન ૩૦મી જનન્યુઆરીએ એક મીનીટ માટે સવારના દસ વાગે ભારત બરમાં તમામ કામકાજ ચંબી જશે અને મૌન પાળવામાં આવશે.

માનવતાનાં ઉભાં

ચડાણ

સુધરેલી દુનિયાએ પોતાના માનવ સુધારા અંગે કેટલાક વિચારો અપનાવી લીધા છે એમ કહેવાય. જેમ કે, માનવ-માંસ ન ખવાય; યુવામીને વેપાર ન હોય. માનવ-માંસ ન ખવાય, એ નીતિને લીધે માણસને પશુ જેટલું મારી ખાવાનું રોકાયું બદ. પશુ યુદ્ધ દ્વારા તેનો વધ કરવાનું નથી રોકાયું. તે પશુ ખાવા માટે તેનો ઠાઇ કાળે શિકાર થતો હશે, તે તે રોકાયો છે ખરો.

તેમજ આજે યુવામીમાંથી મનુષ્ય નીકળી ગયો, એમ ન કહેવાય. ટાલ્સ્ટોયે જેને 'વૌસમી સહીની યુવામી' કહીને વર્ણવી છે તે આર્થિક યુવામી આજે જોઈ નથી થઈ, બદલે વધી છે. પણ એક જમાનામાં માણસને પકડીને ઠેર જેટલે વેચવામાં આવતો. યુવામીનો વેપાર ચાલતો. આ વસ્તુ વળ્યું થઈ છે. છતાં તે કેટલી બધી હજી ચાલે છે તેની ખબર હમણાં વાંચી. બીટીશ યુવામ-વિરોધી મંડળ

ના મંત્રીએ તે મંડળની વાર્ષિક રૂબા માં કર્યું છે, લગભગ ૧૨૦ લાખ માણસ આજે યુવામ છે. તેમાંના ૫ લાખ જેમન, સૌદી અરેબીયા, ઝોમન વગેરે ભાગમાં છે, અને એક યુવામની ચાલુ કિંમત લગભગ ૧૦ પાઉંડ ગણાય છે.

આપણે ત્યાં અસ્પૃશ્યતા, આફ્રિકા અમેરિકામાં રંગભેદ, વગેરે પણ આવી જ દોષિત ગણાય.

સમાનતાના અને અસમાનતાના આદર્શમાં માણસનને હજી કેટલું આગળ વધવાનું બાકી છે, તે આ ઉપરથી જણાય છે.

વિશ્વજી અને સાહિત્યમાંથી

યુજરાતી કેલેન્ડર

- (સંવત ૨૦૧૧ની સાકનું)
- કેલેન્ડરમાં નીચેની વિગતો હશે:
- (૧) મહિના, વાર, તિથિ સાથે અંગ્રેજી તારીખ.
- (૨) દરેક માસના અમત્યના દેશી તહેવારો અંગ્રેજી તારીખ સાથે.
- (૩) તિથિ સાથે ચંદ્રની રાશિ, તેનો યજ્ઞઆતનો સમય સાઉથ આફ્રીકન સ્ટેડ્ડ ટાઇમ પ્રમાણે.
- (૪) રાશિના અક્ષરો (બાળકોનું નામ પાડવામાં ખાસ જરૂરના).
- (૫) દિવસ અને રાત્રીના ચોક્કસ ધાર્મિક કલાત્મક ચિત્ર.
- દરેક યુજરાતી કુટુંબમાં આ કેલેન્ડર અવશ્ય હોવું નોંધ્યો.
- કિંમત રૂ. ૩-૦
- પ્રસિદ્ધ કવો :-
- યુજરાતી સંસ્કાર મંડળ પી. એ. બોક્સ ૬૬૭ ૬૨૫૫ (નારાલ).

બે અઠવાડીક પંચાંગ							ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૪ સપ્ટેમ્બર	હોંદુ ૨૦૧૦ આસો	ગ્રેગરીયન ૧૩૭૪ હીબ્રી મોહરમ-સફર	પારસી ૧૩૨૪ ફરવહીન	સુરોદય ક. મી.	સુપારિત ક. મી.	
શુક્ર	૧૭	૧૬	૧૯	૧૬	૫-૫૪	૫-૪૫	
શનિ	૧૮	" ૬	૨૦	૧૭	૫-૫૪	૫-૪૫	
રવિ	૧૯	" ૭	૨૧	૧૮	૫-૫૩	૫-૪૫	
સોમ	૨૦	" ૮	૨૨	૧૯	૫-૫૨	૫-૪૬	
મંગળ	૨૧	" ૧૦	૨૩	૨૦	૫-૫૩	૫-૪૬	
બુધ	૨૨	" ૧૧	૨૪	૨૧	૫-૫૨	૫-૪૬	
ગુરુ	૨૩	" ૧૨	૨૫	૨૨	૫-૫૨	૫-૪૭	
શુક્ર	૨૪	" ૧૩	૨૬	૨૩	૫-૫૨	૫-૪૭	
શનિ	૨૫	" ૧૪	૨૭	૨૪	૫-૫૧	૫-૪૭	
રવિ	૨૬	" ૩૦	૨૮	૨૫	૫-૫૧	૫-૪૮	
સોમ	૨૭	સુદ ૧	૨૯	૨૬	૫-૫૧	૫ ૪૮	
મંગળ	૨૮	" ૧	૩૦	૨૭	૫-૫૦	૫-૪૮	
બુધ	૨૯	" ૨	૧	૨૮	૫-૫૦	૫-૪૯	
ગુરુ	૩૦	" ૩	૨	૨૯	૫-૫૦	૫-૪૯	

ગુનાઓનો રામબાણુ ઈલાજ

[તા. ૧૮-૯-૫૪ના પૃષ્ઠ ૬૧૨ (ચંપારણુ) માં વિનોબાબાજીએ કરેલા પ્રવચનમાંથી.]

એક સવાલ પુછવામાં આવ્યો છે કે, જેર જેર ગુનાઓનું પ્રમાણ કેમ વધવા લાગ્યું છે? આ એક મદત્ત નો સવાલ છે. તે સૌની ચિંતાનો વિષય નહોતો એ પણ ગુનાઓની સંખ્યા વધી છે એથી નવાઈ પામવા જેવું નથી. આશ્ચર્ય તો એ છે કે, આટલા ઝોલા કુના થાય છે! આને જે હાલત વર્તે છે, તેમાં તો આથી વધારે ગુના થવા નોંધએ. પણ આટલા ઝોલા ગુના થાય છે, તેનો સાર એ છે કે, આપણા લોકો ખાનદાન છે, આપણા દેશમાં સંસ્કૃતિ છે. લોકો ભણેલા ગણેલા નથી—મેંકડે ૯૦ માણસો અભણ છે, પરંતુ સમજદાર છે. પંદ અને અનુભવી છે. દસ હજાર વરસ નાં અનુભવી છે. આપણે દેશ પણ પ્રાચીન છે. હજારો વરસથી અહીં ધર્મ વિધાન અને સમાજની રચના સારી રીતે થયેલાં છે. આપણે ત્યાં જે સંસ્કૃતિ છે તે મામડાના લોકોના લોકોમાં મળી મળે છે. આ પ્રમાણે આપણા લોકોની સદૃશ પ્રજાતિ સૌમ્ય અને શાંતિમય છે. તેમનામાં સંધ્ય છે.

દસબાર વરસ પહેલાં બંગાળમાં કુદાળ પડ્યો હતો. તેમાં સરકારના આંકડા પ્રમાણે ૩૦ લાખ લોકો અજ વિના મરી ગયા. જનતાને આંકડો નો એથીયે વધારે છે. એ વખતે હું જેઠમાં હતો. જેઠમાં લોકો ઘણી વાર એમ પુછતા કે ૩૦ લાખ લોકો મરી કેમ ગયા? કેવા લોકો છે કે તેમણે ન ચોરી કરી કે ન હુલ્લટ કરી? એકાદ ક્યાંક ચોરીના છુટક બનાવ બન્યા હતા. કેટલાક લોકો કહેતા: "આપણે ઘણા નીચે ઉતરી ગયા છીએ એવું દેખાય છે. આવે પ્રશ્ને જે કાંઈ કરે તે ઝાણું છે. ખીળ દેશના લોકો તો આવી સ્થિતિ માં લોકોનાં ઘર પર લુભલા કરે અને જમણના જનવરની જેમ કામ કરે. આપણે નીચા ઉતરી ગયા છીએ, તેથી આપણા લોકોમાં આટલી દહીંમત નથી."

આ સાંભળીને હું બેચેન થઈ ગયો. મને રાત્રે ઉંઘ ન આવી. હું વિચારવા લાગ્યો કે, શું આપણે ખરેખર નીચા ઉતરી ગયા છીએ? આપણા લોકોમાં એટલી પણ દહીંમત નથી કે, જે કામ આઉં પૂરું નથી કરી શકતા? આ પ્રમાણે વિચારતો હતો તો અંદરથી અવાજ આવ્યો કે, એમ વાત નથી, આપણા દેશના સંતો, મુનિઓ, ઋષિઓએ શીખવ્યું છે કે, આપણે મરી રહ્યા છીએ, તો ખીળ જે જીવતા છે તેમને

યા માટે હેરાન કરવા? આ આપણા દેશનો ઘણો ગોટો ગુણ, ધણી ગોટી વિશેષતા છે. તે એક ગોટી શક્તિ છે અને તેનો ઉપયોગ કરવો નોંધએ. તેમાંથી સત્યાગ્રહની શક્તિ નિર્માણ થઈ શકે. જેઓ સદન કરવું તેને સદૃશ વાત માને છે, તેમનામાં અહિંસામય પ્રતિકારની શક્તિ સ્વાભાવિક રીતે નિર્માણ થાય.

આને છુટક છુટક ચોરીઓ થાય છે. હું તો તે માફ કરું છું. એટલું જ નહીં, હું તો ઘણી વાર કહું છું કે, મારી પાસે એવી બાબત હેંસલા માટે આવે તો હું ચોરીને જલને ખલે બેસાડું એક જમીનની સળ આપું અને કહું કે, હવે તમારાં બાળબચ્ચાંઓનું પાલન સારી રીતે કરો.

આપણે શહેરમાં રહેનારાઓ, ભણેલા લોકો પોને જે અપરાધ કરીએ છીએ તે ગણતા નથી. જે કહ્યું કે, ગુના ઝોલા થાય છે. પણ જે ગુનાઓ ગોટી સંખ્યામાં થાય છે તેની તો આપણે ગણતરી કરતા નથી. કાષ્ટએ ઠગીને, ચુરાળીને ૧૦૦ એકર જમીન પડાવી, કાષ્ટએ કામ બનાવ્યું, તેની ગણતરી ગુનામાં થતી નથી. અમેરીકાની સ્વતંત્રતાના પ્રથમ વીર જ્યોર્જ વોશિંગ્ટન તેમના બચપણમાં નોટણુક લખતા હતા. તે છાપવામાં આવી, તે એક વાર જેવાનો પ્રસંગ મળ્યો, તેમાં જે એક વાક્ય જોયું કે, વાડ એ કુદવા માટેનું પ્રલોભન છે. ઘરોમાં જે તાળાં છે, તે ચોરી કરવા માટે લોભ પેદા કરે છે. જે આ તાળા કુચી બંધ થઈ જાય, તો ચોરી પણ બંધ થઈ જાય. ગ્રીસના એક ઇતિહાસકારે લખ્યું છે કે, પ્રાચીન કાળમાં અહીંના અમીર લોકો પોતાનાં આલીશાંત મકાનો ખુલ્લાં મૂકીને રત્ને સુતા હતા. તેને આનું આશ્ચર્ય થયું. હીંદુ રત્નનામાં તેણે જે જોયું તે તેને પોતાના દેશમાં ન મળ્યું. જ્યારે હીંદુસ્તાનમાં એટલી સંપત્તિ હતી કે, તેની વાતો સાંભળીને દસ હજાર માણસ દુરથી લોકો અહીં આવતા હતા, તે વખતે આપણે ત્યાં તાળાંકુચી નહોતાં. અને આને જ્યારે આપણે ઠોડી ઠોડી માટે મરીએ છીએ, ત્યારે પચાસ જાતનાં તાળાં લગાડીએ છીએ.

કુચી અને તાળાં વધી ગયાં, લક્ષ્મી રૂઠી. આપણે ચોરીને પાપ ગણીએ છીએ, પણ સંપ્રદાને પાપ ગણતા નથી. આ એક વિચારવાની વાત છે. તેનું કારણ એ છે કે, આપણે એક સમુદ્ધ બનાવી લીધો છે અને આપણે પોને કાપદા ધડ્યા છે. ચોરી કરનારાને સળ આપવામાં આવે છે અને સંપ્રદ કરનારાનું સન્માન કરીએ છીએ. તેને આપણે તકિયો આપીએ છીએ. કિસાન જે પ્રમાણિક હોય

એ, તેને આપણે જમીન ઉપર ગેસાડી એ છીએ. તેને 'તુ' કહીને બોલાવી એ છીએ અને 'મેસ' એમ કહીએ છીએ. અને જે સંપ્રદ કરનારો છે, તેને આપણે 'આપ' 'પધારો' 'મેસો' એમ કહીએ છીએ અને તકિયો આપી એ છીએ. કારણ કે, તે ગોટો છુટનારો છે. અને એવી ખુબીથી, કુશળ તાથી છુટે છે કે કોર્ટના બધા કાપદા તેની આગળ જમ મારે છે. સો રૂપીયામાંથી હજાર કરવા એમાં એને કશી તકલીફ વેડવી પડતી નથી. ૧૦૦ ઉપર એક મીંકુ ગણતી ૬ છું એટલે થઈ ગયા ૧૦૦૦. વ્યાજ લેવાને ગુનો માનતા જ નથી. ઇસ્લામે, કુરાનમાં ઘણી વાર લખ્યું છે કે વ્યાજ લેવું એ પાપ છે, હરામ છે. આપણે બંધિયાર અને ખુનતો જે રીતે નિરોધ કરીએ છીએ એ રીતેને પ્રહાર ઇસ્લામે વ્યાજ ઉપર કર્યો છે. પણ આપણે લોકો તો એમ માનીએ છીએ કે, વ્યાજ એક આર્થિક સંરથા છે. બધા વેપાર એના ઉપર ચાલે છે. નફા ખોરી, ઇશતખોરી, ખોટા હિસાબ, આ બધાં પાપો છે. વ્યાજ લેવાનો અર્થ એ છે કે, લોકોની અડચણનો લાભ ઉઠાવીને પૈસા કમાવા. આપણે તેને પાપમાં ગણતા નથી. પણ નાની ચોરીઓ થાય છે તેની ચિંતા કરીએ છીએ.

આનો ઉપાય અ.પણે શો કરીએ છીએ? આ ગુનાઓ ન બને એ માટે કાંઈ કરતા નથી. પણ તેને દંડનીતિથી દખાવવા છુટીએ છીએ ખરી રીતે તો અંદર કયો દોષ છે તેનું શોધન યવું નોંધએ. સમાજની શુદ્ધિ થવી નોંધએ. તે બે રીતે કરવા ની છે. જમીનની, સંપત્તિની વહેંચણી કરવી અને સૌને કામ આપવાની પ્રામખિતા પર જવાબદારી નાખવી. જ્યારે ગ્રામોલોગો ઉભા થશે, ત્યારે તેઓ જવાબદારી ઉઠાવી શકશે. અને આને જે માત્ર બહારથી આવે છે તે આવવો બંધ થશે ત્યારે ગ્રામોલોગો ઉભા થઈ શકશે. આપણે જે બહાર નો માત્ર ખરીદીએ, તો કિસાનને ખેતી સિવાય બીજી કાંઈ થઈ શકેતો નથી. જમીનની વહેંચણી થવી નોંધએ, જેથી ભૂમિહીનોને કામ મળે અને તેઓ ઉત્સાહથી ખેતીમાં લાગી જાય. જમીનની વહેંચણી કરવી, ગ્રામોલોગો ઉભા કરવા અને દરેકને કામ આપવું, આ ત્રણ કામ કરવાનાં છે.

આ ઉપરાંત વિચારશુદ્ધિ પણ થવી નોંધએ. સંપ્રદ કરવો એ પાપ છે. શરીરશ્રમ ટાળવો એ પાપ છે. આ વિચાર રૂઢ થવો નોંધએ. આપણે ચોરીને શા માટે પાપ ગણીએ છીએ? ચોરીને શા માટે દોષ આપીએ છીએ? કારણ કે, તે એક કલાક કામ કરે છે અને પાંચસો, હજાર રૂપીયા ઉપાડી જાય છે. એટલે કે, એક કલાકની

મહેનતથી હજાર રૂપિયા પેદા કરે છે. અને તે મહેનત કરીને દસબાર આના પૈસા ઉઠાવી જાય, તો તમે કહેશો કે એટલી મહેનતને માટે એ વાજબી છે અને તેને પાપ ન ગણો. તેઓ નોંધા પૈસા લઈ જાય છે એટલે શરીરશ્રમ કરતા નથી. તેથી તેમને ચોર કહીએ છીએ. ખરાબર આ જ કામ ન્યાયાધીશ કરે છે, જે ચોરને સળ કરે છે. પરણે કલાક કામ કરે છે અને હજાર રૂપિયા પગાર લે છે, એટલે કે વધારે પૈસા લે છે અને ઝોલા મહેનત કરે છે. આનો અર્થ ચોરી ત્યામનો અર્થ શો? થોડું શું ખાવું અને વધારે કામ કરવું. સંખ્યાસીને આપણે ત્યાગી કેમ કહીએ છીએ? તેઓ ઇંગ્લીશર દુનિયાનું કામ કરે છે, તેના બદલામાં પેટબર અજ અને વરસ માં બે કપડાં લે છે. દુનીયાની વધારે માં વધારે સેવા કરવી અને થોડું શું લેવું એ સંખ્યાસ. આને જે થોડું કામ કરીને વધારે લે છે, તે ચોર ગણાય છે. આ હિંદુઓની તમારા ન્યાયાધીશ, વધીલ, ગ્રોફેસર, મંત્રી, વેપારી સૌ કાષ્ટ ચોર કહેવાય. તેમની ગણતરી ચોરીમાં નથી થતી, કારણ કે તેમની એક જમાત છે. આ રાજ્યકર્તાની જમાત છે. કાલેજો એમ થાય કે શ્રમ વિના ખાવું એ ચોરી ગણવામાં આવશે તો રાજ્યકર્તાઓની સઘળી જમાત ચોર કરશે.

તેથી વિચારની સ્પષ્ટતા ઠાવી નોંધએ. શુદ્ધ ધર્મ કયો છે તે સમજી લેવું નોંધએ. આને તો કાષ્ટક ખુબ પૈસો બેગો કરી લે અને પછી તેમાંથી થોડું દાન કરે તો તેને દાની માનવામાં આવે છે. થોડી તીર્થયાત્રા કરી, ક્યાંક મંદિર બનાવ્યું, ક્યાંક ભગવાનની મુર્તિને પૈસા આપ્યા, ક્યારેક કુંભ મેળામાં જઈ આવ્યા આ બધું લીપણ. શું પણ કયું એટલે ધર્મ થયો એમ સમજવામાં આવે છે પણ આ ધર્મ નથી. આ તો દંભ છે. 'ત્યક્તેન ભુજ્યાતઃ,' ત્યાગ કરીને ખાવું એ ધર્મ છે. મેં બતાવ્યું કે ગુના બંધ કરવા ના બે રસ્તા છે. એક, ગુનાઓનું કારણ દૂર કરવું. આ બુદ્ધિ આંદોલન થી થશે. અને બીજી રસ્તો હરિકથા. હરિકથા એટલે અવતારોની કથા એમ હું કહેતો નથી.

જેમ અક્ષર શીખવવા માટે ગોળ પથ્થરમાંથી 'ક' 'ખ' 'ગ' વગેરે બનાવવામાં આવે છે અને તેનાથી બાળકોને અક્ષરજ્ઞાન આપવામાં આવે છે, એ પ્રમાણે પરમેશ્વરના જ્ઞાનને માટે મુર્તિ છે. પથ્થરનો સંપ્રદ બાળકોને અક્ષર જ્ઞાન આપવા માટે કરવામાં આવે છે, તે પ્રમાણે કાષ્ટ, પાપાણુ અને માટીની મુર્તિઓ પરમેશ્વરના જ્ઞાનને માટે બનાવવામાં આવે છે. મુર્તિની પુજા નો હેતુ ધર્મના જ્ઞાનનો છે. પણ ત્યાર બાદ અંધો વાંચવાના હોય છે.

પણ તે કોઈ વાચનાલક્ષ્યમાં પુસ્તકોને બદલે પદ્યો જ જમા કરે તો એ શું કહેવાય? એ પરમ ધર્મ છે? એકાગ્રતા ને માટે યુત્તિપુત્રની જરૂર છે. આ સ્વભાવ સ્વચ્છ ધર્મ લોકોને પહોંચાડવા ના છે, નીતિ, ધર્મ માનવતા, પરમેશ્વર નું વારતવિક સ્વરૂપ શું છે જોરે ઉચ્ચ-કીર્તન, અને સમાજરચનામાં જે વિપત્તિ છે તે દુર કરવા માટે આજે આદોષન ઉદ્દેશ્ય છે, તે સમાજશુદ્ધિનું ધર્મ છે.

આ યામ ત્યારે યુના બંધ થાય. જેમ સુધનારાયણના ઉદ્ધમની સાથે અંધારાનો નાશ થઈ જાય છે. તેમ યુનાઓનો નાશ થઈ જશે, દરેકને ખાવા મળે, તે શું કોઈ રાતે છુપાઈને ચોરી કરશે! જ્યારે યુષ્માની પાસે જવાથી તરત કામ મળતું હોય, તે ચોરી કરવા કોઈ જાય અને એવી તકલીફ ઉઠાવે! યુનાઓની નિદ્રાને માટે લોકોએ જુદાનવા કામમાં લાગી જવાની જરૂર છે.

હાઈડ્રોજન બોમ્બથીયે બદલતર

‘સિક્ષણ અને સાહિત્ય’માંથી

અભ્યુત્થાન અને હાઈડ્રોજન બોમ્બથીયે બદલતર પરિણામ લાવનાર અનેક રસાયણોનો ઉપયોગ આજકાલ થઈ રહ્યો છે. એ રસાયણો દવામાં તેમ જ ખેતરાકમાં રાસાયણ અમલનું સ્થાન લેતાં જાય છે. ખેડુત તેના પાક ઉપર રાસાયણિક દવાઓ છાટે છે. સંધર નાર દવા છાંટીને સંધરે છે. ડબ્બામાં પેક કરનારાઓ તેનો ઉપયોગ કરે છે. અને ફળોના વેપાર કરનારાઓ ફળને સાચવી રાખવા તેના ઉપર તે છાટે છે.

ખેતરાકની બાબતમાં ખાસ કોઈ નિયમન નથી. વરસો સુધી રસાયણો ની મદદથી સાચવેલાં, તઈયાર કરેલાં કે પેક કરેલાં ખાદ્ય ફળોનાં બનાવ ટોના ડબ્બાઓ બજારમાં વેચાય. રસાયણોથી યતા થીમા જેને કારણે વરસો સુધી ફાઈ તેમાં હરતલેષ કરે નહીં અને વરસો બાદ કોઈ માડીળમે તેની પાછળ આદુ ખાઈને મરે, તે કદાચ એમાંના એકાદ રસાયણનો ઉપયોગ બંધ થાય. ત્યાં સુધીમાં વેનાથીયે વધુ નુકસાનકારક ખીળ રસાયણોનો ઉપયોગ થઈ ચક સુક્રોજ હેય.

અમેરીકાના ડેટલાક કિરસા જોઈએ. થોડા સમય પહેલાં એ વેપારીઓએ પીચ (ફળ) ના ઉપર થાયોયુરિમા નામ નો પદાર્થ છાંટી તેમને કડિયામાં પેક કર્યો. આમ કરવાથી અહવાડીમાં સુધી પીચનાં રૂપરંગ અને કુસાંચ કામચ રહે છે અને ફળ તાજું જ દેખાય છે. એક વેપારીએ આવાં ફળ કડિયામાં પેક કરી પરદેશ ચડાવ્યાં. ખીળએ તેનો નમુનો ખાઈખાતાના ઇન્સ્પેક્ટરને પાસ કરવા મોકલાવ્યો. ખાઈખાતાના ઇન્સ્પેક્ટરે એ પીચ ઉદરને ખવડાવ્યાં. થોડા જ કલાકમાં બપો જ ઉદરો મરી ગયા. પ્રથમના વેપારીએ તાર દારા એ પીચ પાછાં મંગાવી તેનો નાશ કરાવ્યો. પરંતુ એમ થયું ન હોત તો! ડેટક્ટલાના જન સાથેની આ રમત મથુવા!

ડેટલાક દરદોમાં દાકતર દરદીને મીકું ન ખાવાની સલાહ આપે છે. આવા દરદીના ખેતરાકમાં વખર મીકાએ મીકાનો સ્વાદ લાવવા એક માથુસે

લિથિયમ કલોરાઇડ નામનો પદાર્થ ચાલુ કર્યો. ડાયાબિટીસ (મધુખરોડ) ના દરદી જેમ સેકેરીનની આ પીએ છે તેમ આવા દરદીઓએ દાળશાકમાં આ લિથિયમ કલોરાઇડ નાખવાનું થઈ કહ્યું. તેનું પરિણામ વેદેહું જણાયું. આ પદાર્થને વેચવાની બંધી કરાયા પહેલાં ત્રણ માથુસો મરી ગયાં હોવાનું સત્તાવાર રીતે જણાયું હતું.

ઇન્ડિઆના પરમથાગાં એક માથુસે ખનિજ તેલને પ્રાખણની વાસ આપી, અને તેમાં તલેલા પદાર્થો બજારમાં સુક્યાં. આ પદાર્થોનો ઉપયોગ જોટે જાને નિયાળિયાઓ જ ચવાજા તરીકે કરતા. ખનિજ તેલ જટરને નુકસાન કરે છે અને ખેતરાકમાંનાં ખીળ ખાલો નું મુલ્ય ઘટાડે છે. શરીરના એ અને ડી વિટામિનને તે થોડ નાખે છે: આ ચવાજું ખાનાર નિયાળિયાઓની શી દશાં?

થોડા સમય પર મરલાંબતકમાંના નરને ગળામાં રિટલેટરોલ નામના રસાયણિક દોરમોનનાં ઇન્જેકશન આપ વાનો વાપરો ચાલેલો. તેના ઉપયોગ થી નરનાં લક્ષણો કંઈક અંશે માદાનાં જેવાં થવા જાય છે. તેને કારણે શરીરમાં ચરબીનો સારો જમાવ થઈ મરલાંબતકાં વજનદાર થાય અને સર વાજે વધારે પૈસા લાવે. વખત જતાં જણાયું કે, આવાં ઇન્જેકશન લેનાર મરલાંબતકાંની જનનશક્તિ નાશ પામતી. ડેનેડામાં તે એવું પશુ વિધાન કરવામાં આવ્યું કે, આવાં પ્રાણીનાં માંસ ખાનાર પશુ નિર્વીજની જાય છે. ડેનેડામાં આ પદાર્થનાં આવા ઉપયોગની બંધી કરમાવવામાં આવી. પરંતુ ખીળ સંસ્થાનોમાં તે બકરી, માય, દોરલાંખર સર્વેને રિટલેટરોલનાં ઇન્જેકશન આપવાનો વા ચાલુ જ રહ્યો છે.

પાંઉ બનાવનારાઓએ રોડીની બનાવટમાં નાઇટ્રોજન ટ્રાયોક્લોરાઇડનો ઉપયોગ પચીસ પચીસ વરસો સુધી કર્યો. ત્યાર બાદ એક માથુસે જોળી કાઢ્યું કે, આવા પાંઉ ઉપર ઉછરનાર કુતરાને વાજ આવે છે. સત્તાવાળા

જોએ તે કયાં પગલાં લીધાં નહોં, પણ પાંઉ બનાવનારાઓના મંડળે જ નકકી કહ્યું કે, દરે પછી આ પદાર્થ નો ઉપયોગ બંધ કરવો, પચીસ વરસ સુધી આવી રોડી ખાનાર પ્રજા ની શી દશા થઈ એનો સરવે કોણ કરે!

શરાબતા પીણાંઓને લદેજતદાર બનાવવા ફેરફારિક એસિડનો ઉપયોગ થતો. અખતરાએ જણાવ્યું કે, ફેરફારી રિક એસિડ ઘાંતનાં એનેમકને ખાઇ જાય છે. છતાં આવાં પીણાંઓનો ઉપયોગ વધતો જ ચાલ્યો છે અને એ એસિડનો ઉપયોગ તેમાં થાય છે.

આવાં પીણાં હળવાં પીણાં (soft drinks) કહેવાય છે.

ખેતીવાડી ખાતા તરફથી રસાયણો વાપરવાની ખેડુતોને સલાહ આપવામાં આવે છે. પરિણામે પરદેશોમાં તે ટનબંધ રસાયણોનો ઉપયોગ થતો જાય છે. ખેતીની આવી પેદાશનાં પરિણામો વધેલા અનાજ ઉત્પન્નમાં અને દેખાય, પણ જલદેર સ્વાસ્થ્યની દૃષ્ટિએ તેનું મુલ્યાંકન ક્યારે થશે? ટોરના ઘરીર ઉપર ડી. ડી. ડી. ના અખતરા કર્યા બાદ તેનું માંસ ખાનાર ઉપર તેની અસરો જણાવા માંડી છે. આ બાબતની તપાસ કરાવવાનો હમય પાકી ગયો છે.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

“સરખનતું” ટકાઉ આદુ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણુ શી. ૧-૬ રતલ.

સુરણ, રતાણ, આંબા હળદ, લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઈ છે. કપૂરી અને ચેવલી પાન ૫/- રતલ, પોરટેજ ગુદું. ગોળ ખાસકીટ ૧૦/૧, લાંબી અને રકવેર ખાસકીટ ૧૧/૦ ડઝન. હમો ચોખા, દાળ વિગેરે દરેક જાતની ચોસરી અને મસાલો રાખીએ છે. રોડેશીઆ, ન્યાસાલેન્ડ અને મેલજીયમ ડોન્ગોના ઝોરડો પર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કલાવીને મોકલ્યું.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

K.M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે બીએ.

મેક્લેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અહોડા, સાડીની પીન, વીડી બાહલ જેરંગ વિગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

કર્મ વગર વાણી નહીં

સૌરાષ્ટ્રના દુલાભાઇ કામને જૂમીદાનપર કાવ્ય રચવા કહેવામાં આવ્યું ત્યારે તેમને 'માઈ થું મચ્છી વાણી કાંઈ કર્યા વગર ક્યાંથી ઉછડે?' ત્રિગેરે કહીના કહ્યું હતું ત્યાર બાદ તેમને ત્યાં રવિશંકર મહારાજ અર્પણ ત્યારે જૂદાનમાં ૫૦ એકર જમીન, ૧૦૦ મણુ બાજરી, ૧૦ કુવા, ૧૦ બળદ, ૧૦ લોદાના દળ અને ૧૨૦૦ મણુ કાચા આપ્યા અને ત્યાર બાદ નિચેનું કાવ્ય તેમના હૃદયમાં રચ્યું. આને સાધારણતઃ આપણે બધે વાણી કર્મ વગરની વાંઝણી ભેદએ છીએ. મોટી મોટી વાતો કરવી બધાને હાવે છે.

મન મંદીરકો ખોલો

જ્યો મદિમે' દલ કુલ ભરા છે, અજ ભરા વર્ષો જલમે તેજ ભરા જ્યો તેજ હૃદયમે, દાન ભરા યું ભારતમે.
તરૂપર અંદર હાથ ભરા છે, કોટિ યત્નસે નાદિ મિલે, સુર્ષ પ્રભાકી ચોટ લમન છે, તપ હાથા બાહિર નિકલે. ૧
અનન દેવમે છવ્ ભરા છે, દુખ ભરા ડે આસસમે, અમ બીંદુમે અમૃત ભરા છે, દુખ ભરા ગો કે તનમે. ૨
દાન રૂપ ઇશ્વર છે અપના, ભુમિ પવન જલ દાન કરે, ઇક નિમિષ ઇનકી કીમતકા, કહો કીતના દામ પરે. ૩
કાગ ચકિત દુનિઆ સમ દેખે, ભુમિ દાનકા મંત્ર કીઆ, દેસ દખ્ખનકા બડા બિખારી, મન મંદીરકો ખોલ ડીઆ, ૪

બુકકોર્પોમ, ઇનકમ ટેક્સ રીડન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટર-સ અને ઇનસ્પેક્ટર-સ માટે મળે:

આર. વીકુલ

૨૧૩ મેડાસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરાર્ટાઉન, બેંગાલોર, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

સેક્રેટરીસની સફર
હીંના ગ્રામ્ય છવન વસે લેખો સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સેક્રેટરીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.
કીમત રી. ૩-૬.

મળવાનું ઠેકાણું: આ જોડીસ.
'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહિત્ય

કપાલ કુંડલા (બંધીમ થંદ)	૧ ૧
નવલીકાઓ (મેધામ્બી)	૧ ૧
મળેલાંજલ (પ. પટેલ)	૭ ૦
સોરઠી ગાથા	૧ ૧
દેવદાસ (શરણાણુ)	૫ ૦
ધરે બાહીરે	૧ ૦
હાવજ્ય	૫ ૬
મેધ બીંદુ	૭ ૦
ભાથ નિમાણું	૭ ૧
મજા અરધુ બે	૪ ૦
હલી વાટ	૮ ૧
ઉનચન	૭ ૦
હલાની સહચરી	૫ ૦
દોન ઇશ્વ	૧ ૦
ખરખા બાપુ	૭ ૧
કલ્પ વચ	૧૦ ૧
અબ્જુદ ધાસ	૭ ૧
શહીદીનો સંદેશ (આચર લેન્ડના શહીદ)	૪ ૦
કરુણા દેવી (સાને ગુરજ)	૨ ૩
શમના રમેશા સાને ગુરજ	૧૦ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ જોડીસ:

'Indian Opinion' P. Bag,
Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩ ૦
અમારા આ (સ્વરૂપના ગાંધી)	૩ ૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પરબંધવહાર.	૩ ૦
બાપુની સેવાઓ	૧ ૦
અસહકારનો વિચાર	૧ ૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦ ૦
કેસ્પુરબા સ્મારક અંક—('ઈન્ડિયન ઓ' પબ્લિશન')	૧ ૧
ગાંધી સ્મારક અંક	૨ ૦
બાપુના-આ ને પંચે (સ્વરૂપના પર લખાયલા પત્રો)	૨ ૩
દાધકોઈ	૨ ૧
નજ આખ્યાન	૭ ૧
મારી છવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧૫ ૦
હીંદોને કોમી ત્રીકોણ (કામવાદ વિશે લખેલું)	૩ ૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સંભાળું બંધારણ	૧ ૦
આરોગ્યની થાવી	૧ ૦

Obtainable from

"Indian Opinion"

P. Bag,

Phoenix, Natal.

ગાંધી સાહિત્ય

દ. આ. નો ઈતિહાસ	૭ ૧
મહારાજ દેશાઈનું છવન ચરીત	૨ ૩
મહારાજ દેશાઈની ડાયરી	લા. ૧ ૧૦ ૦
" " " "	લા. ૨ ૧૨ ૦
" " " "	લા. ૩ ૧૧ ૧
" " " "	લા. ૪ ૮ ૦
" " " "	લા. ૫ ૧૧ ૦
બાપુની કાશવાસની કાલાણી	૧૫ ૦
હરત લીખીત હીંદ દેવરાત્ય	૫ ૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭ ૧
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨ ૧
બાપુની ઘાંખી (કાકા કલેલકર)	૩ ૦
શમ નામ (ગાંધીજી)	૨ ૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)	૧ ૧
બાપુના પત્રો: (આશ્રમની બેનો ૭૫૧)	૨ ૧
બાપુની પ્રસાદી	૫ ૦
ગાંધીજી અને સ્વચ્ચવાદ (બી. મશાવાળા)	૩ ૦
નીલી નાશને માગે (ગાંધીજી)	૨ ૦
અનાસક્તી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)	૧ ૧
ધર્મતા મોખલે (ગાંધીજી)	૧ ૬
આશ્રમ ભવનાવલી	૧ ૦

Obtainable from:

'Indian Opinion'

P. Bag, Phoenix,
Natal.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.
G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું બજારીનું મથક

બહારનામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રવર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મન્યુફેક્ચરિંગ એન્ડ ડાયરેક્ટ ઇમ્પોર્ટર્સ

રેડમી તેમજ સુતરાળ કાપડ, વુલન રપ્સ, બ્લાન્ડેટ્સ—બેબી બાબી માટે
લત લતનો ગ્રાહ. તેમજ ફેબ્રીકેન ન્યોરોટ સાડીઓ
બીગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ વખાસ કરવા લલામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાન્નસબર્ગ.

ફોન : 33-2651

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. પીઆર્ના અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અમર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ફરિયાઈ અમર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા ખરે બેઠા અમારી મારફતે પુર્ણ થશે.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, હુલ્હડ, અસ્માત, ષેટ્લાસ, વિગેરેના વીગા અર્થે
ઉત્તરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટ્સ, પરતનલ ટેક્સ, હિસાબના ગ્રાપડા લખાવવા રેવન્યુ કમ્પીયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમ્પોર્ટશનને લગતી
બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અર્થે મારફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ જોહાન્નસબર્ગ, પોસ્ટાલ
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

એજન્ટ : મણીભાઈ બાણુભાઈ ઠાકીપોરવાળા.

ફરેક લાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા પીની તેમજ કોલા ચેબા,
મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએણું છુરતી લુચું સેવ, મમરા, બાંડીઆ, ભણ્યાં,
પાતરાં વિગેરે ફરેક તાલ બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી બીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે હંક
વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6576. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

તાંદુરસ્તી અને શક્તિ માટે

આ શિયાળામાં મેથીપાક ખાઓ

શી. ૧૨-૬ રતલ.

આજે જ ઓરડર કરો :

કેપીટન્સ બ્રાઉકની હોટેલ.

(ધી કેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન,
ફોન નંબર ૨૩૪૧૬. ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

કરનીયર! કરનીયર!! કરનીયર!!!

બેડરૂમ સુદ, ડાઈનિંગરૂમ સુદ, વોડરોમ, હોસ્ટેલ એન્ડ,
સાઈકલ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, ખુલ્લું કેસ, ટેબલ, તકન કીણાવત
લાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા સુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેના સ્ટોક હમેશા તઈ-
યાર રહે છે. માત્ર રોકડા લાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર
આગલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.